

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Prozodická charakteristika textu: Panjin

Prosodic Characteristics of the Text: Panjin

OLMOUC 2016 Kristýna Jašková

vedoucí diplomové práce: Doc. Mgr. David Uher, PhD.

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bc. JAŠKOVÁ Kristýna DiS.	Osičany 48, Kovalovice-Osičany - Osičany	F140260

TÉMA ČESKY:

PROZODICKÁ CHARAKTERISTIKA TEXTU: PANJIN

TÉMA ANGLICKY:

PROSODIC CHARACTERISTICS OF THE TEXT: PANJIN

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. David Uher, PhD. - ASH

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Fonologickému systému čínštiny není ze strany čínských ani zahraničních badatelů věnována dostatečná pozornost, když jeho stávající popisy obvykle nepřekračují hranici slova. Proto jsem se rozhodla zabývat se ve své diplomové práci právě tématem prozodie čínštiny, konkrétně prozodickou analýzou vybraného textu a pozorováním rozdílu mezi spisovnou a dialektickou podobou standardní čínštiny. V rámci analýzy budu sledovat jak lineární členění (tj. segmentaci vět do menších celků, jako jsou slabiky, bináry, segmenty a kóla), tak škálu sedmi stupňů přízvukové prominence jednotlivých slabik (dle míry plnosti tónu mohou být slabiky zdůrazněně tónické, plně tónické, oslabeně tónické, atónové a neutralizované; dle přízvučnosti pak rozlišujeme slabiky iktové a neiktové). Budu se tedy zabývat analýzou množství a struktury slabik, binár, segmentů, kól a vět, a to s ohledem na výše zmíněnou přízvukovou prominenci jednotlivých slabik. Tuto analýzu provedu na základě nahrávek rodilých mluvčích čínštiny z města Panjin v severovýchodní provincii Liaoning, její výsledky pak porovnam s analýzou stejného textu, jehož nahrávku provedla mluvčí fonologického standardu, tj. pekingštiny. Srovnání výsledků prozodické analýzy obou textů je cílem mé magisterské diplomové práce.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

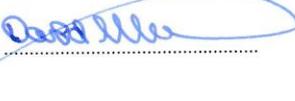
1. ŠVARNÝ, Oldřich. Učební slovník jazyka čínského I-IV. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998-2000.
2. ŠVARNÝ, Oldřich a kolektiv. Hovorová čínština v příkladech I-IV. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998.
3. ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny. 2., přepracované vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 190 s.
4. ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. Prozodická gramatika čínštiny. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s.
5. TĚŠITELOVÁ, Marie. Kvantitativní lingvistika. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987. 187 s.
6. TĚŠITELOVÁ, Marie a kolektiv. O češtině v číslech. 1. vydání. Praha: Academia, 1987. 205 s.

Podpis studenta:

Datum: 6.4.2016

Podpis vedoucího práce:

Datum: 6.7.2016

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité
prameny a literaturu.

V Olomouci dne 25. 4. 2016

Podpis:

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Kristýna Jašková
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Prozodická charakteristika textu: Panjin
Vedoucí práce:	Doc. Mgr. David Uher, PhD.
Klíčová slova:	čínština, prozodie, prozodická transkripce, lineární členění, sedm stupňů prominence, rytmický sled, Panjin
Souhrn práce:	Počet stran: 82 Počet znaků: 130 981 Počet titulů použité literatury: 14

Cílem této diplomové práce je srovnání výsledků analýzy prozodické transkripce textu na základě nahrávek rodilých mluvčích čínštiny z města Panjin (v čínské severovýchodní provincii Liaoning) s výsledky analýzy transkripce stejného textu, jehož nahrávku provedla mluvčí fonologického standardu, tj. pekingštiny. Je provedena analýza a srovnání množství a délky slabik, segmentů a kól, dále je sledováno zastoupení různých typů rytmických sledů a také jejich pozice v rámci kóla. Závěry vyplývající z komparace dvou provedených rozborů potvrzují hypotézu z úvodu práce, že v dialektické podobě čínštiny ve srovnání se standardem se v suprasegmentální rovině vyskytují odlišnosti.

Děkuji vedoucímu své diplomové práce Doc. Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. za jeho vstřícný přístup, cenné rady a připomínky a za ochotné poskytnutí četných konzultací při zpracování tématu.

OBSAH

Seznam tabulek	8
Ediční poznámka	10
1. Úvod	11
2. Materiály a metody	12
3. Prozodická transkripce čínštiny	15
3.1 Lineární členění.....	15
3.2 Sedm stupňů prominence	15
3.3 Rytmické sledy.....	16
3.4 Větná intonace.....	16
3.5 Zápis prozodické transkripce	16
4. Panjin	18
4.1 Jazykové zařazení města Panjin.....	18
4.2 „Panjinhua“	19
5. Korpus	24
6. Analýza korpusu	38
6.1 Počet kól, segmentů, slabik.....	38
6.2 Analýza segmentů	39
6.2.1 Velikost segmentů.....	39
6.2.2 Rytmický průběh segmentů.....	41
6.3 Analýza kól	62
6.3.1 Velikost kól.....	62
6.3.2 Pozice sledu v kólu	63
6.3.3 Jednosegmentální kóla	65
7. Analýza transkripce dle nahrávky mluvčí fonologického standardu	67
7.1 Počet kól, segmentů, slabik.....	67
7.2 Analýza segmentů	68
7.2.1 Velikost segmentů.....	68
7.2.2 Rytmický průběh segmentů.....	68
7.3 Analýza kól	71
7.3.1 Velikost kól.....	71
7.3.2 Pozice sledu v kólu	72
7.3.3 Jednosegmentální kóla	72
8. Komparace výsledků dvou provedených rozborů	73
8.1 Komparace počtu kól, segmentů a slabik.....	73
8.2 Komparace rozborů segmentů.....	73
8.2.1 Velikost segmentů.....	73

8.2.2 Rytmičká průběh segmentů.....	74
8.3 Komparace rozborů kól.....	76
8.3.1 Velikost kól.....	76
8.3.2 Pozice sledu v kólu	77
8.3.3 Jednosegmentální kóla	77
9. Závěr	78
10. Resumé v anglickém jazyce	81
11. Seznam použité literatury	82

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výrazy v *panjinhua*

Tabulka č. 2: Počet kól, segmentů, slabik: muži

Tabulka č. 3: Počet kól, segmentů, slabik: ženy

Tabulka č. 4: Počet kól, segmentů, slabik: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

Tabulka č. 5: Velikost segmentů: muži

Tabulka č. 6: Velikost segmentů: ženy

Tabulka č. 7: Velikost segmentů: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

Tabulka č. 8: Dvojslabičné segmenty: M1

Tabulka č. 9: Trojslabičné segmenty: M1

Tabulka č. 10: Čtyřslabičné segmenty: M1

Tabulka č. 11: Celkové zastoupení rytmických sledů: M1

Tabulka č. 12: Dvojslabičné segmenty: M2

Tabulka č. 13: Trojslabičné segmenty: M2

Tabulka č. 14: Čtyřslabičné segmenty: M2

Tabulka č. 15: Celkové zastoupení rytmických sledů: M2

Tabulka č. 16: Dvojslabičné segmenty: M3

Tabulka č. 17: Trojslabičné segmenty: M3

Tabulka č. 18: Čtyřslabičné segmenty: M3

Tabulka č. 19: Celkové zastoupení rytmických sledů: M3

Tabulka č. 20: Dvojslabičné segmenty: Ž1

Tabulka č. 21: Trojslabičné segmenty: Ž1

Tabulka č. 22: Čtyřslabičné segmenty: Ž1

Tabulka č. 23: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž1

Tabulka č. 24: Dvojslabičné segmenty: Ž2

Tabulka č. 25: Trojslabičné segmenty: Ž2

Tabulka č. 26: Čtyřslabičné segmenty: Ž2

Tabulka č. 27: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž2

Tabulka č. 28: Dvojslabičné segmenty: Ž3

Tabulka č. 29: Trojslabičné segmenty: Ž3

Tabulka č. 30: Čtyřslabičné segmenty: Ž3

Tabulka č. 31: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž3

Tabulka č. 32: Celkové zastoupení rytmických sledů: muži celkem

Tabulka č. 33: Celkové zastoupení rytmických sledů: ženy celkem

Tabulka č. 34: Celkové zastoupení rytmických sledů: celý korpus

Tabulka č. 35: Velikost kól: muži

- Tabulka č. 36: Velikost kól: ženy
- Tabulka č. 37: Velikost kól: muži celkem, ženy celkem, celý korpus
- Tabulka č. 38: Pozice sledu v kólu: muži
- Tabulka č. 39: Pozice sledu v kólu: ženy
- Tabulka č. 40: Pozice sledu v kólu: muži celkem, ženy celkem, celý korpus
- Tabulka č. 41: Jednosegmentální kóla: muži
- Tabulka č. 42: Jednosegmentální kóla: ženy
- Tabulka č. 43: Jednosegmentální kóla: muži celkem, ženy celkem, celý korpus
- Tabulka č. 44: Počet kól, segmentů, slabik: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 45: Velikost segmentů: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 46: Dvojslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 47: Trojslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 48: Čtyřslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 49: Celkové zastoupení rytmických sledů: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 50: Velikost kól: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 51: Pozice sledu v kólu: Tang Yunling Rusková
- Tabulka č. 52: Jednosegmentální kóla: Tang Yunling Rusková

Ediční poznámka

K přepisu čínských znaků do latinky je použita čínská standardizovaná transkripce pinyin, pro přehlednost psaná fontem Courier New. Čínské znaky jsou v práci uvedeny ve zjednodušené formě.

1. ÚVOD

Fonologickému systému čínštiny není ze strany čínských ani zahraničních badatelů věnována dostatečná pozornost, když jeho stávající popisy obvykle nepřekračují hranici slova. Proto jsem se rozhodla zabývat se ve své diplomové práci právě tématem prozodie čínštiny, konkrétně prozodickou analýzou vybraného textu a pozorováním rozdílu mezi spisovnou a dialektickou podobou standardní čínštiny.

V práci budu vycházet z koncepce prof. Oldřicha Švarného, v rámci analýzy tedy budu sledovat lineární členění (tj. segmentaci vět do menších celků, jako jsou kóla, segmenty a slabiky) a také škálu sedmi stupňů přízvukové prominence jednotlivých slabik (dle míry plnosti tónu mohou být slabiky zdůrazněně tónické, plně tónické, oslabeně tónické, atónové a neutralizované; dle přízvučnosti se pak rozlišují slabiky iktové a neiktové). Provedu analýzu množství a délky slabik, segmentů a kól, a to s ohledem na výše zmíněnou přízvukovou prominenci jednotlivých slabik. Dále budu pozorovat zastoupení různých typů rytmických sledů a také jejich pozici v rámci kóla. Tuto analýzu budu realizovat na základě nahrávek rodilých mluvčích čínštiny z města Panjin v severovýchodní provincii Liaoning.

Výsledky výše popsané analýzy následně porovnáám s analýzou stejného textu, jehož nahrávku provedla mluvčí fonologického standardu, tj. pekingštiny.

Přestože je korpus postaven na nahrávkách rodilých mluvčích z města, které stejně jako Peking spadá do oblasti severních dialektů,¹ je pravděpodobné, že se v suprasegmentální rovině mezi oběma dialekty objeví rozdíly. Komparace výsledků obou prozodických rozborů a popis vyskytnuvších se odlišností je cílem této magisterské diplomové práce.

¹ Vochala; Hrdličková 1989: 75.

2. MATERIÁLY A METODY

Práce sestává ze dvou částí.

V první, teoretické části je nastíněna koncepce prozodické transkripce mluvené čínštiny, jak ji vytvořil a dále zdokonalil prof. Oldřich Švarný. Tento svůj systém prozodické transkripce Švarný popsal hlavně v kapitole „Rytmičké členění vět a souvětí a vyznačení tohoto členění v prozodickém přepisu HČP“ v publikaci *Hovorová čínština v příkladech III*² a dále pak v kapitole „Rytmičké členění věty“ v publikaci *Prozodická gramatika čínštiny*.³ Tato diplomová práce vychází právě z pravidel popsaných ve výše uvedených publikacích a do kapitoly 3. *Prozodická transkripce čínštiny* jsou tak zařazeny podkapitoly 3.1 *Lineární členění*, 3.2 *Sedm stupňů prominence*, 3.3 *Rytmičké sledy*, 3.4 *Větná intonace* a 3.5 *Zápis prozodické transkripce*.

Dalším oddílem v teoretické části práce je kapitola 4. *Panjin*, ve které je toto město stručně představeno. Vychází se zde především z internetových zdrojů, a to z internetového portálu o Číně dostupného na <http://www.china.org.cn> a z oficiálních webových stránek města Panjin dostupných na <http://www.panjin.gov.cn>. Dále jsou uvedeny také dvě podkapitoly – 4.1 *Jazykové zařazení města Panjin* a 4.2 „*Panjinhua*“ (v této podkapitole je popsána základní charakteristika jazykových odlišností od standardu, které se v oblasti města Panjin vyskytují). Zde vycházím, kromě četných konzultací s rodilými mluvčími z této oblasti, především z webových stránek zabývajících se čínskými dialekty dostupných na <http://fangyan.yjba.net>.

Druhá, stěžejní část práce je praktická – prozodická analýza nahrávek vybraného textu a pozorování rozdílů mezi spisovnou a dialektickou podobou standardní čínštiny.

Samotné analýze předcházela tvorba korpusu. V průběhu svého pobytu v Čínské lidové republice jsem sesbírala celkem 62 nahrávek rodilých mluvčích čínštiny pocházejících z města Panjin a trvale v něm žijících. Nahráván byl příběh pro děti 猴子捞月亮 hóuzi lāo yuèliang „Opice loví měsíc“ o rozsahu téměř 300 čínských znaků.⁴ Ke každé nahrávce mluvčí vyplňovali i jednoduchý dotazník mapující jejich tzv. jazykové pozadí, jehož znalost je pro přesnost a objektivnost mé práce velice důležitá. K analýze jsem pak vybrala 18 nejvhodnějších nahrávek (tj. nahrávek těch mluvčích, jejichž oba rodiče i choť pocházejí z Panjinu a kteří nestrávili více než půl roku mimo Panjin). Výběr jsem provedla s ohledem na pohlaví a věk mluvčích – celkem jsou vyčleněny 3 věkové skupiny (1. věková skupina: 25–40 let, 2. věková skupina: 41–49 let, 3. věková skupina: 50 a více let), přičemž v každé z těchto skupin se nacházejí 3 nahrávky mužů a 3 žen. V analýze je tedy popsáno celkem 6 kategorií: Muži 1, Muži 2, Muži 3, Ženy 1, Ženy 2, Ženy 3 (dále jen M1, M2, M3, Ž1, Ž2, Ž3).

² Švarný 1998.

³ Švarný; Uher 2014.

⁴ Nahrávaný text je v čínských znacích, přepisu pinyin i českém překladu uvedený na konci této kapitoly.

Za výrazné pomoci vedoucího této práce jsem provedla prozodické transkripce 18 vybraných nahrávek. Transkripce byly dále opatřeny základními poznámkami týkajícími se odlišností od výslovnostní normy jazyka a byly zařazeny do kapitoly 5. *Korpus*.

Následně jsem provedla analýzu korpusu, která je uvedena ve stejnojmenné kapitole 6. *Analýza korpusu*. Analýza sestává ze tří částí, přičemž v každé z nich je popsáno celkem 6 výše uvedených kategorií mluvčích. V první části analýzy je pozorován počet kól, segmentů a slabik (podkapitola 6.1 *Počet kól, segmentů, slabik*), dále je provedena analýza segmentů, kde je zkoumána jejich velikost a rytmický průběh (6.2 *Analýza segmentů* a podkapitoly 6.2.1 *Velikost segmentů*, 6.2.2 *Rytmický průběh segmentů*). Ve třetí části analýzy (6.3 *Analýza kól*) je zkoumána velikost kól (6.3.1 *Velikost kól*), pozice rytmických sledů v rámci kóla (6.3.2 *Pozice sledu v kólu*) a pozornost je věnována také jednosegmentálním kólům (6.3.3 *Jednosegmentální kóla*).

Stejným způsobem jako texty korpusu jsem zanalyzovala i transkripci nahrávky totožného textu, kterou provedla mluvčí fonologického standardu (tj. pekingštiny) paní Tang Yunling Rusková a jež je uvedena v publikaci Oldřicha Švarného *Učební slovník jazyka čínského I.*⁵ Tato část je nazvána 7. *Analýza transkripce dle nahrávky mluvčí fonologického standardu* a obsahuje obdobné podkapitoly jako kapitola předchozí.

Výsledky obou výše popsaných rozborů jsem následně mezi sebou porovnála a vyskytnuvší se rozdíly jsem popsala v kapitole 8. *Komparace výsledků dvou provedených rozborů*.

Následuje nahrávaný a analyzovaný text 猴子捞月亮 hóuzi lāo yuèliang „Opice loví měsíc“ v čínských znacích, standardní transkripci pinyin a českém překladu:

有个小猴子，在井旁边玩儿。它往井里头一伸脖子，看见里头有个月亮，就大嚷嚷起来了，就大叫起来了：“糟啦，糟啦！月亮掉在井里头啦！”大猴子跑过来一看，也叫起来了：“糟啦，糟啦！月亮掉在井里头啦！”老猴子跑过来了，后边跟着一群猴子。它们一看，也都叫起来了：“月亮真的掉在井里头啦！快把它捞出来！”

井旁边有棵大树。老猴子倒挂在大树上头，它拉着大猴子的脚。大猴子也倒挂着，它拉着另一个猴子的脚。这样，一个连一个地接起来了，一直接到井里头，小猴子挂在最下边。小猴子伸手去捞月亮，捞了好些时候捞不着。它们觉得很累，都说：“挂不住啦！挂不住啦！”老猴子一抬头，看见月亮还在天上，就说：“不用捞啦！月亮在天上呢。”

yǒu gè xiǎo hóuzi, zài jǐng pángbiān wánr. tā wǎng jǐng lītou yī shēn bózi, kànjiàn lītou yǒu gè yuèliang, jiù dà

⁵ Švarný 1998.

rāngrāngqǐláile, jiù dà jiàoqǐláile: zāo la, zāo la! yuèliang diào zài jǐng lǐtōu la! dà hóuzi pǎoguò lái yī kàn, yě jiàoqǐláile: zāo la, zāo la! yuèliang diào zài jǐng lǐtōu la! lǎo hóuzi pǎoguò lái, hòubian gēnzhe yī qún hóuzi. tāmen yī kàn, yě dōu jiàoqǐláile: yuèliang zhēn de diào zài jǐng lǐtōu la! kuài bǎ tā lāochū lái!

jǐng pángbiān yǒu kē dà shù. lǎo hóuzi dào guà zài dà shù shàng tōu, tā lāzhe dà hóuzi de jiǎo. dà hóuzi yě dào guà zhe, tā lāzhe lìng yī gè hóuzi de jiǎo. zhè yàng, yī gè lián yī gè de jiēqǐ lái, yīzhí jiē dào jǐng lǐtōu, xiǎo hóuzi guà zài zuì xiàbian. xiǎo hóuzi shōn shǒu qù lǎo yuèliang, lǎo le hǎo xiē shíhòu lǎo bù zhāo. tāmen jué de hěn lèi, dōu shuō: guà bù zhù la! guà bù zhù la! lǎo hóuzi yī tái tóu, kàn jiàn yuèliang hái zài tiān shàng, jiù shuō: bù yòng lǎo la! yuèliang zài tiān shàng ne.

Jedna opička si hrála vedle studny. Jakmile natáhla krk směrem do studny, uviděla uvnitř měsíc. Dala se do velkého křiku a začala volat: „Hrůza, hrůza! Měsíc spadl do studny!“ Přiběhla velká opice, a když se podívala, také se rozkřičela: „Hrůza, hrůza! Měsíc spadl do studny!“ Přiběhla stará opice, za ní následoval houf opic. Když se podívaly, taky se všechny rozkřičely: „Měsíc opravdu spadl do studny! Rychle ho vytáhněme!“

Vedle studny stál velký strom. Stará opice se hlavou dolů na strom pověsila a držela nohy velké opice. Velká opice se taky pověsila hlavou dolů, držela nohy jiné opice. Tak se jedna za druhou spojily, až dosáhly přímo do studny. Opička visela nejnižší. Opička natáhla ruku, aby vylovila měsíc. Lovila dlouho, ale nemohla ho vylovit. Všechny už byly unavené a říkaly: „Už se neudržíme! Už se neudržíme!“ Když stará opice zvedla hlavu, uviděla, že je měsíc stále na nebi, a tak řekla: „Už nemusíme lovit, měsíc je na obloze!“

3. PROZODICKÁ TRANSKRIPCE ČÍŇŠTINY

Prozodická transkripce čínštiny, kterou vytvořil a později zdokonalil český sinolog a fonetik Oldřich Švarný, je způsob přepisu mluveného čínského textu, jenž umožňuje zaznamenat konkrétní zvukovou podobu čínštiny.

3.1 Lineární členění

Čínská souvětí a věty se dělí na kóla, což jsou „*ucelené významové úseky s ucelenou rytmickou strukturou, zakončené přeryvem a charakterizované tázací, neukončující nebo ukončující intonací*“.⁶ Průměrná délka kól je cca 6–7 slabik a je poměrně nezávislá na tempu řeči.⁷

Kóla se zpravidla dále člení na segmenty, které mohou být buď jednoslabičné (tzv. „liché“ iktové slabiky) nebo víceslabičné – sestupné sledy dvou či více slabik s iktem⁸ na začátku (mohou jim předcházet předklonky) a vzestupné sledy dvou či více slabik s iktem na konci (mohou se k nim připojovat příklonky, popř. i skupiny atónických příklonných slabik). Tyto sledy se mohou navzájem kombinovat a vytvářet tak segmenty složitější. Průměrná délka segmentů je cca 2,5–4,5 slabiky a na rozdíl od délky kól je více závislá na tempu řeči (v pomalejší řeči se prodlužuje, v rychlejší se zkracuje). Dle počtu iktových slabik⁹ se mohou vyskytovat segmenty jednoiktové, dvojiiktové či trojiiktové.¹⁰

Nižšími jednotkami segmentu jsou binární dvojice (spojení dvou slabik), jednoslabičná slova pak zřídka zůstávají jako výše zmíněné „liché“ iktové slabiky.¹¹

3.2 Sedm stupňů prominence

Pomocí systému sedmi stupňů prominence lze rozlišit různé stupně realizace tónu a rytmického přízvuku (tzv. iktu) v čínštině. „*Podle prominence rozlišujeme slabiky atónické, oslabeně tónické, plně tónické a slabiky se zvýrazněnou prominencí. Plně tónické i oslabeně tónické slabiky mohou být arzemí i thezemí, slabiky se zvýrazněnou prominencí pouze arzemí. (...) Rozlišujeme slabiky atónické atónové, které jsou vždy bez tónu, a slabiky atónické neutralizované, jež se jinak mohou vyslovit i tónicky, ale v dané větě za daných podmínek se jejich tón téměř nebo zcela neutralizuje.*“¹²

⁶ Švarný; Uher 2014: 9–10.

⁷ Tamtéž, s. 10.

⁸ „*Iktus je rytmický přízvuk.*“ (Švarný; Uher 2014: 10.)

⁹ Iktové slabiky (tj. slabiky s rytmickým přízvukem) jsou označovány jako arze, ostatní slabiky jako theze. (Švarný 1998: 24.)

¹⁰ Švarný; Uher 2014: 10.

¹¹ Tamtéž, s. 13.

¹² Tamtéž, s. 11.

3.3 Rytmické sledy

Označení „rytmický sled“ se používá pro popis rytmu dvoj- či víceslabičných segmentů a dále i pro popis rytmu celých kól: „*Současným vyslovením všech segmentů v rámci kóla vzniká ucelenější rytmický sled.*“¹³ Celkem lze rozlišit následující tři typy rytmických sledů:

1. Sled vzestupný (ascendentní), který se vyznačuje vzestupnou prominencí po sobě jdoucích slabik. K vzestupným sledům se může připojovat příklonka či sled atonických příklonných slabik.¹⁴

2. Sled sestupný (descendentní), vyznačující se sestupnou prominencí po sobě jdoucích slabik. Může mu předcházet předklonka.¹⁵

3. Sled akronymický, který je charakteristický stejným rytmem, jaký mají akronymické zkratky v evropských jazycích. V dvojslabičných sledech je tedy iktus na druhé slabice (stejně jako např. v české zkratce ČR), ve sledech troj- a čtyřslabičných pak iktus spočívá na slabice první a poslední (ve shodě např. se zkratkami ODS, ČSSD).¹⁶ Akronymickým sledům může také předcházet předklonka.¹⁷ Segmenty s akronymickou rytmickou strukturou lze dále rozdělit na dva typy: akronymický sled krétický („*kombinace sestupného dvojslabičného sledu s připojenou jednou iktovou slabikou lichou*“¹⁸) a akronymický sled choriambický („*kombinace dvojslabičného sledu sestupného s dvojslabičným sledem vzestupným*“¹⁹).²⁰

3.4 Větná intonace

Větná intonace je důležitou součástí mluvené čínštiny. Ve větách tázacích, tvořených pomocí větné částice 吗 (ma) či intonací, a ve větách neukončujících se vyskytuje tzv. „relativní stoupavá“ intonace poslední plně tónické iktové slabiky. Zvýšená zároveň zůstává i celková melodie věty, zvláště pak jejího posledního úseku. V ostatních případech je naopak charakteristická tzv. „relativně klesavá“ intonace poslední plně tónické iktové slabiky, celková melodie především koncové části věty je realizována ve snížené poloze.²¹

3.5 Zápis prozodické transkripce

Pro zápis prozodické transkripce se používá přepis čínského textu v transkripci pinyin bez uvedení tónů.

¹³ Švarný; Uher 2014: 10.

¹⁴ Švarný 1998: 32.

¹⁵ Tamtéž, s. 32.

¹⁶ Švarný; Uher 2014: 12.

¹⁷ Švarný 1998: 43.

¹⁸ Tamtéž, s. 42.

¹⁹ Tamtéž, s. 42.

²⁰ Tamtéž, s. 42.

²¹ Švarný; Uher 2014: 9.

Zápis lineárního členění se řídí následujícími pravidly: Hranice kól (přeryvy) se nacházejí v souvětích zpravidla na předělu vět, uvnitř věty se pak oddělují čárkou. Slabiky tvořící jeden segment se zapisují buď dohromady, nebo se spojovníkem („...*dohromady píšeme slabiky v dvoj- a víceslabičných kompozitech a v modifikovaných slovesech, slovesa s připojenými vido-časovými ukazateli, zájmena a podstatná jména s připojeným ukazatelem plurality men, jména s jednoslabičnými záložkami shang a li, číslovky 1–99, objektová slovesa; se spojovníkem pak píšeme všechna slova, jež se seskupují v jeden segment.*“²²).²³ Pokud se předklonná oslabeně tónická slabika na začátku kóla přiklání k následující tónické slabice volněji, píše se zvlášť (a ne se spojovníkem), i když je součástí segmentu (jedná se např. o osobní zájmena wǒ, nǐ, tā, prepoziční slovesa zài, bǎ, cóng, adverbia hái, jiù atd.).²⁴

Pro odlišení sedmi stupňů přízvukové prominence se používá následující značení: „*Plně tónické slabiky označujeme tónovými značkami nad hlavním vokálem slabiky; oslabeně tónické slabiky iktové označujeme horními číselnými indexy, neiktové pak dolními indexy; oslabeně tónické slabiky neiktové jako začáteční slabiky segmentu ponecháváme bez jakéhokoliv označení; stejně tak slabiky atónické.*“²⁵ „*Zvýrazněnou prominenci tónických slabik vyznačujeme ztučněním příslušné slabiky: jde o jednoslabičná slova nebo přízvukné slabiky dvoj- či víceslabičných kompozit, jež jsou logicky nebo kontrastivně zdůrazněna nebo jsou nositeli výraznějšího větného nebo kolového přízvuku.*“²⁶

Co se týče zápisu rytmu, v přepisu se užívá tzv. „akronymické pravidlo“: „*Všude tam, kde se setkáváme v rámci segmentu s bezprostředními sledy dvou, tří nebo čtyř plně tónických slabik, necháváme je v přepisu bez grafického rozlišení a vyrozumíváme zde vždy automaticky rytmus výše popsaný: v dvojslabičných sledech iktus na druhé, v troj- a čtyřslabičných sledech iktus na poslední a na první slabice.*“²⁷ Dalším pravidlem je, že na začátku segmentu nemůže stát atónická slabika (ta je vždy příklonkou), oslabeně tónické slabiky neiktové se proto v tomto postavení ponechávají bez grafického tónického označení.²⁸

²² Švarný; Uher 2014: 11.

²³ Tamtéž, s. 10–11.

²⁴ Tamtéž, s. 12–13.

²⁵ Tamtéž, s. 11.

²⁶ Tamtéž, s. 11.

²⁷ Tamtéž, s. 12.

²⁸ Švarný 1998: 34.

4. PANJIN

Panjin 盘锦 (pánjǐn) je čínské město²⁹ o rozloze 4 071 km² ležící v jihozápadní části provincie Liaoning 辽宁 (liáoníng). Od správního střediska provincie – města Shenyang – je vzdálené cca 155 km jihozápadním směrem.³⁰

V celé prefektuře žije asi jeden a čtvrt milionu obyvatel. Nejpočetnější etnickou skupinou jsou Hanové (etničtí Číňané) tvořící asi 95% obyvatelstva, na území se však vyskytuje celkem 34 národnostních menšin (nejpočetnější jsou Mandžouvé, Korejci, Mongolové a muslimští Huiové).³¹

Historie Panjinu sahá až do období neolitu, tato oblast byla obydlená již před cca 5 000 lety. Za dynastií Xia, Shang a Zhou spadalo území do oblasti provincie Youzhou, v období Válčících států bylo součástí státu Yan. V roce 1906 byla oblast pojmenována jako Panshan, roku 1913 zde pak vznikl okres Panshan. Od roku 1948 náleží okres Panshan provincii Liaoning. Dne 5. června 1984 se tento okres stal městskou prefekturou s názvem Panjin.³²

V současnosti patří město k nejrozvinutějším oblastem Číny, a to nejen díky své poloze (Panjin je přístavním městem ležícím na severním břehu Liaodongského zálivu Bohaiského moře), ale hlavně z důvodu hojného výskytu rozsáhlých ropných polí a četných nalezišť dalších nerostných surovin. Město se tak stalo důležitou lokalitou pro petrochemický a chemický průmysl a významnou zónou ekonomického rozvoje celé provincie.³³

Panjin je také známý jako „hlavního město mokřin“, zaujímá světové prvenství v rozloze močálů porostlých přímořským rákosem. Světoznámá je také tzv. „Panjinská červená pláž“³⁴, na jejímž teritoriu žije přes 260 druhů ptáků.³⁵ V gastronomické sféře si po celé Číně získali oblibu panjinští říční krabi a panjinská rýže.³⁶

4.1 Jazykové zařazení města Panjin

Úředním jazykem Čínské lidové republiky je „standardní čínština“, čínsky 普通话 (pǔtōnghuà), již už v současnosti umí mluvit téměř všichni Číňané. Její výslovnost je založena na pekingském dialektu, slovní zásoba vychází ze severních dialektů a normou pro gramatiku jsou reprezentativní díla psaná v literárním jazyce *baihua*.³⁷

²⁹ V systému členění ČLR na úrovni *městské prefektury*.

³⁰ [cit. 2015-11-26] <http://www.panjin.gov.cn>

³¹ [cit. 2015-11-26] Tamtéž.

³² [cit. 2015-11-26] Tamtéž.

³³ [cit. 2015-11-26] Tamtéž.

³⁴ Čínsky 红海滩 (hónghǎitān), močálovité pobřeží porostlé rostlinou *Suaeda glauca*.

³⁵ [cit. 2015-11-28] <http://www.china.org.cn>

³⁶ [cit. 2015-11-28] <http://www.panjin.gov.cn>

³⁷ Kane 2009: 14–17.

Kromě tohoto jazyka však na území ČLR existuje velké množství dialektů. Obecně se tyto dělí do dvou hlavních skupin: severočínských dialektů (jsou si relativně podobné) a jihočínských dialektů (jsou mezi nimi velké rozdíly³⁸).³⁹

Město Panjin leží v provincii Liaoning, která spadá do oblasti severočínských dialektů, konkrétně severní čínštiny. Pro tyto dialekty je obecně charakteristická ztráta znělosti iniciál středověké čínštiny, palatalizace měkkopatrových souhlásek a ztráta koncových souhlásek p, t, k.⁴⁰ Co se týče tónů, může se lišit jejich konkrétní realizace, tónové kategorie jsou však u této skupiny dialektů podobné.⁴¹

4.2 „Panjinhua“

Jelikož jsou čínské dialekty převážně mluvenými jazyky, přirozeně ovlivňují standardní čínštinu jejich mluvčích. V této podkapitole jsou uvedeny některé hlavní odlišnosti a zvláštnosti, které se běžně vyskytují při realizaci standardní čínštiny mluvčích z města Panjin (a to i u mladé generace, která dialekt neovládá). Obecně je tato místní nestandardní varianta standardní čínštiny⁴² označována jako *panjinhua*, čili „panjinská řeč“ či „panjinský dialekt“.

Z fonetického hlediska dochází v *panjinhua* k těmto odchylkám: změna iniciály *r* na *y* (př. 人 *rén* → *yán*), změna iniciály *r* na *l* (př. 扔 *rēng* → *lēng*) či změna finály *ong* na *eng* (př. 弄 *nòng* → *nèng*). U určitých jednotlivých znaků dochází také k jinému čtení, než které ve standardu existuje (př. 上学 *shàngxué* → *shàngxiáo*, 一宿 *yīsù* → *yīxǔ*, 干啥 *gànshá* → *gànhá*). Dále se objevuje ještě změna apikálních alveolárních souhlásek (*zh*, *ch*, *sh*) na souhlásky dentoalveolární (*z*, *c*, *s*) a naopak, tento fenomén se však vyskytuje spíše u mluvčích střední a vyšší věkové kategorie. Poměrně často dochází v *panjinhua* k erizaci⁴³, což je ostatně jev pro severní čínštinu typický.⁴⁴

V tónovém systému dochází ke změnám oproti standardní čínštině jen u několika málo znaků, např. 2. tón se u některých znaků realizuje jako 4. tón (př. 别说了 *bié shuōle* → *biè shuōle*) a 4. tón se u některých znaků realizuje jako 2. tón (př. 正好 *zhènghǎo* → *zhénghǎo*).⁴⁵

³⁸ Některými lingvisty jsou dokonce považovány za odlišné jazyky. (Kane 2009: 17.)

³⁹ Kane 2009: 96.

⁴⁰ V některých severočínských dialektech se však tyto zachovaly jako tzv. *ráz*.

⁴¹ Kane 2009: 98–99.

⁴² Tamtéž, s. 98.

⁴³ Kakuminální výslovnost.

⁴⁴ [cit. 2015-11-29] <http://fangyan.yjba.net>

⁴⁵ [cit. 2015-11-29] Tamtéž.

Co se týče lexika, v *panjinhua* se vyskytují některé výrazy ve standardní čínštině neznámé či neobvyklé.⁴⁶ Nejběžnější z nich jsou uvedeny v následující tabulce (řazeno abecedně dle pinyinů výrazů v *panjinhua*):⁴⁷

Tabulka č. 1: Výrazy v *panjinhua*

PANJINHUA	STANDARDNÍ ČÍŇŠTINA	VÝZNAM V ČEŠTINĚ
嗷嗷 áo'áo	非常 fēicháng	velmi
熬糟 áo zāo	愁苦 chóukǔ	úzkost, starost
白唬 báihu	瞎说 xiāshuō	mluvit nesmysly
扒拉 bāla	拨弄 bōnòng	postrkovat
绑丁的 bǎngdīngde	一直如此 yīzhí rúcǐ	stále takto, stále stejně
备不住 bèibùzhù	有可能 yǒukěnéng	dost možná
背黑锅 běihēiguō	受不白之冤 shòu bùbáizhīyuān	nést zodpovědnost za cizí chybu
瘪茄子 biěqiézi	无言以对 wúyányǐduì	nemít slov k odpovědi
鼻嘎吧 bígába	鼻屎 bíshǐ	sopel
不着调 bùzháodiào	不走正道 bùzǒuzhèngdào	nejít správnou cestou (přeneseně)
刺挠 cínáo	痒痒 yǎngyǎng	svědit, škrábat
成文的 chéngwénde	非常多 fēicháng duō	velmi mnoho
出差子 chūchāzi	闪失 shǎnshī	nehoda, chyba
点儿背 diǎnrbei	运气坏 yùnqìhuài	nemít štěstí, mít smůlu
掂兑 diānduì	斟酌 zhēnzhuó	uvažovat, zvažovat
点儿正 diǎnrzhèng	运气好 yùnqìhǎo	mít štěstí
调利人 tiáolìrén	使人上当 shǐ rén shàngdàng	zmást (někoho)
顶愣 dǐnglèng	顶用 dǐngyòng	být k užitku, uplatnit se
多咱 duōzan	什么时候 shénme shíhòu	kdy
二五子 èrwǔzǐ	半通不通 bàn tōng bù tōng	nerozumět úplně
噶 gà	打赌 dǎdǔ	sázet se, vsadit se
旮旯儿 gālár	角落 jiǎoluò	koutek, rožek

⁴⁶ Mnohé z těchto výrazů se vyskytují i v dalších dialektech severovýchodní Číny, souhrnně označovaných jako *dongbeihua*.

⁴⁷ [cit. 2015-11-29] <http://fangyan.yjba.net>

干啥玩扔 gànshà wánrēng	干什么 gàn shénme	co děláš?
高 gāo	放 fàng	položit, umístit
疙瘩 gēda	地方 dìfāng	místo
咯应 gèying	讨厌 tǎoyàn	nenávidět, nesnášet
果 guǒ	吸 xī	sát (brčkem)
哈拉子 hālázi/ 颌拉子 hànlázi	口水 kǒushuǐ	sliny
河淋 hélín	印在物体上的液体遗痕 yìn zài wùtǐshàng de yètǐ yíhén	louže, stopa po tekutině na pevném povrchu
花茬子 huācházi	有时 yǒushí	někdy
坏菜了 huàicài le	坏了 huàishile	pokazit (se)
虎车车 hǔchēchē	傻乎乎 shǎhūhū	hloupý, pošetilý
虎了吧叽 hǔlebāji	傻 shǎ	bláznivý, hloupý
界壁子 jièbǐzi	邻居 línjū	soused
叽咯 jīgē	吵嘴 chǎozuǐ	hádat se
激头掰脸 jītóubāiliǎn	没有耐心 méiyǒu nàixīn	netrpělivý, rozzlobený
急眼 jīyǎn	发火 fāhuǒ	rozzlobit se
嗑尘 kēchēn	1. 难看 nánkàn	ošklivý
	2. 丢人 diūrén	být zostuzen, zahanben
拉倒 lādǎo	算了 suànle	opustit (téma), nechat být
拉虎 lǎhu	粗心大意 cūxīn-dàyi	nedbalý, lhostejný
老鼻子 lǎobízi	很多 hěnduō	mnoho, hodně
潦足干子 lǎozúgànzi	逃走 táozǒu	uprchnout, utéct
老 lǎo / 忒 tè / 成 chéng / 贼 zéi	非常 fēicháng	velmi
卖呆儿 mǎidāier	发呆 fādāi	nepřítomně otálet
磨不开 mòbukāi	碍于情面 àiyú qíngmiàn	být (někomu něco) trapné, stydět se (něco udělat)
拿闷儿 nāmènér	费解 fèijiě	těžko pochopitelný

嗯呢 ní ne	是 shì	ano (vyjádření souhlasu)
悄悄 niāoqiāo	悄悄 qiāoqiāo	potichoučku
挪窝儿 nuówōr	换地方 huàn dìfāng	změnit místo, přemístit se
曲咕 qūgū	小声说 xiǎoshēng shuō	šeptat
日日的 ríríde	速度快 sùdù kuài	rychlý
赛脸 sàiliǎn	故意那样做 gùyì nànyàng zuò	schválně (něco) udělat
啥 shá	什么 shénme	co
上赶子 shànggǎnzi	主动 zhǔdòng	aktivní, iniciativní
手闷子 shǒumènzi	棉手套 mián shǒutào	vatové rukavice
甩剂子 shuǎijìzi	不满而去 bùmǎnérqù	být nespokojený a odejít
耍熊 shuǎxióng	想不干了 xiǎng bù gān le	nechtít nic dělat
抬杠 táigàng	无理争辩 wúlǐ zhēngbiàn	bezdůvodně se hádat
铁子 tiězi/ 老铁 lǎotiě	好朋友 hǎo péngyǒu	dobrý přítel
土包子 tǔbāozi	没见过大世面的人 méi jiànguò dà shìmiàn de rén	být omezený, nescestovalý
我去 wòqù	表惊叹 biǎo jīngtàn	<i>citosl.</i> údivu, překvapení
向着 xiàngzhe	偏袒 piāntǎn	stranit, nadřžovat
小抠儿 xiǎokōur	吝啬 lìnsè	lakomý
邪乎 xiéhū	厉害 lìhài	krutý, razantní
稀里马哈 xīlimǎhā	马虎 mǎhǔ	ledabylý, nedbalý
兴许 xīngxǔ	可能 kěnéng	možná
一整就 yīzhěng jiù	总是 zǒngshì	stále, pořád
咋 zá	怎么 zěnme	jak
扎古 zhāgǔ	打扮 dǎbàn	vypravit se, ustrojít se
沾包 zhānbāo	受牵连 shòu qiānlián	zaplést se (do něčeho)
抓瞎 zhuāxiā	无法解决 wúfǎ jiějué	nebýt možno vyřešit
准保 zhǔnbǎo	一定 yīdìng	určitě, jistě

Kromě výše uvedených výrazů je pro *panjinhua* typické také časté užívání slova 整 zhěng, a to v různých významech. Můžeme se tedy setkat např. s obraty typu:

→ „整点啥 zhěng diǎn shá“ namísto „点什么菜 diǎn shénme cài“ (jaké jídlo objednat)

→ „咋整阿 zá zhěng ā“ namísto „怎么办啊 zěnmě bàn ā“ (co dělat? co teď?)

→ „咋整的 zá zhěng de“ namísto „怎么成为这样的 zěnmě chéngwéi zhèyàng de“ (jak se to stalo?)

→ „整不过你 zhěng búguò nǐ“ namísto „制服不了你 zhìfúbùliǎo nǐ“ (nevyrovnám se ti, nepřekonám tě)

→ „不会整 bú huì zhěng“ namísto „不会使用 bú huì shǐyòng“ (neumět používat)

→ „整不明白 zhěng bù míngbái“ namísto „想不明白 xiǎng bù míngbái“ (nemoci pochopit)⁴⁸

⁴⁸ [cit. 2015-12-03] <http://fangyan.yjba.net>

5. KORPUS

V této kapitole je uvedena prozodická transkripce všech 18 nahrávek, jež budou v následující části práce analyzovány. Červeně jsou vyznačeny odchylky od originálního textu (přidání, vynechání či pozměnění slova, zaměnění pozice dvou slov, přidání přeryvu atd.), do značné míry způsobené čtením neznámého textu. Zeleně jsou pak vyznačeny odlišnosti od výslovnostní normy jazyka (např. nestandardní realizace tónů či hlásek nebo přidání erizace), které jsou (v případě jejich přítomnosti) dále komentovány v poznámkách pod každým transkribovaným textem.

MUŽI

1. věková kategorie (25–40 let):

Nahrávka: 1 (M1/1)	pohlaví: M	věková skupina: 1	číslo nahr.: 1,2
--------------------	------------	-------------------	------------------

yǒu-ge-xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian¹-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou
yī-shen-bóz (1), kanjiàn-li₃tou you³-ge-yuèliang, jiu-dà
rāngrangqilai-le, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang
diào-zai jǐng-li₃tou-la! da-hóuz pǎoguolai yi-kàn, yě-jiàoqilai-
le: zāo-la, zāo-la! yuèliang-diào-zai jǐng-li₃tou-la! (2) lǎo-
hóuz pǎoguolai-le, ~~houbian~~ hòumian gēnzh yi-qún-hóuz. ta¹men-yi-
kàn, yě-dou jiàoqilai-le: yuèliang zhēn-d diào-zai jǐng-li₃tou-
la! kuài-ba-ta lǎochulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-da-shù. lǎo-hóuz dàoguà-zai da-shù-
shàngtou, ta-lāzh dà-hóuz-d-jiǎo. dà-hóuz ye-dàoguàzh, ta-lāzh
lìng-yi-zhi ~~ge~~ hóuz-d-jiǎo. zhe-yàng, yí-gè lián-yi-gè-di (3)
jiēqilai-le, yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-
xia₄bian.

xiǎo-hóuz shēn-shou qu-lǎo-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou
lǎobuzháo. ta¹men-juéde hen-lèi, dou-shuō: gua⁴buzhù-la!
gua⁴buzhù-la! lǎo-hóuz yi-tái-tóu, kan⁴jian-yuèliang hai²-zai-
tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lao¹-la! yuèliang, zài-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) u slabiky *yi* v tomto spojení nedošlo ke standardní změně z prvního na čtvrtý tón
- (2) palatála *j* je vyslovena téměř jako palatála *q*
- (3) partikule *de* je čtena jako *di*

Nahrávka: 2 (M1/2)	pohlaví: M	věková skupina: 1	číslo nahr.: 11,2
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng pangbian^r(1) wánr. ta-wǎng jǐng-li₃tou yi-shēn bó^z(2), kànjiàn lǐtōu yǒu-ge yuèliang, jiu-dà rāngrangqi³lai-le, jiu-dà-jiàoqi₃lai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliàng diào-zài jǐng-li₃tou-la! dà-hóuz pǎoguolai yí-kàn, yě-jiàoqi₃lai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliàng diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-le, ~~houbian~~ hòumian gēnzh yi-qún-hóuz. tāmen yí-kàn, yě-dōu jiàoqi₃lai-le: yuèliàng zhēn-d(3) diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai²(4)!

jǐng-pángbiān yǒu-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dàoguā₄-zai dà-shù-shàngtōu, tā-lāzh dà-hóuz-d-jiao³. dà-hou₂z yě-dàoguàzh, tā-lāzh lìng-yí-ge hóuz-d-jiao³. zhè-yàng(5), yí-ge lian-yí-ge-d jiēqi₃lai-le, yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-xiàbian.

xiǎo-hóuz shēn-shǒu qù-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shíhou lǎobuzháo. tāmen juéde hěn-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi-tái-tóu, kànjian-yuèliang hái-zai-tiānshang, jiu-shuō: bú-yong lǎo-la! yuèliàng zài-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) přidána erizace
- (2) finála *o* je realizována s větší otevřeností, než je ve standardu obvyklé
- (3, 5) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*
- (4) apikální alveolára *ch* je vyslovena jako dentoalveolára *c*

Nahrávka: 3 (M1/3)	pohlaví: M	věková skupina: 1	číslo nahr.: 22,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiao-hóuz, zai-jǐng-pangbian¹ wánr. ta-wǎng jǐng-li₃tou yi⁴-shēn-bó^z(1), kànjiàn, lǐtōu you³-ge-yuèliang, jiu-dà rāngrangqilai²-le, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliàng diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai yí-kàn, yě-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliàng diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-le, ~~houbian~~ hòumian gēnzh(2) yi⁴-qun-hóuz. tāmen-yí-kàn, yě-dou jiàoqilai-le: yuèliàng zhēn-d(3) diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù(4). lǎo-hóuz dàoquà-zai dà-shù-shàngtòu, tā-lāzh, **dà**-hóuz-d-jiǎo. dà-hou₂z **ye** dàoquàzh, tā-lāzh(5) **lìng**-yì-ge-hóuz-d-jiǎo. zhè-yangr(6,7), **yí**-ge-lián yì-ge-d jiēqilai-le, yizhí(8) jiē-dao(8) jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-xiàbian.

xiǎo-hóuz shèn-shǒu(9) qu-lāo-yuèliang, lǎole **hǎo**-xiè-shi²hou lāobuzhao. tāmen-juéde hèn-lèi, dòu-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hou₂z yì-tai-tóu, kànjian yuèliang hái-zai-tiānshang, jiù-shuō: bú-yong-lāo-la! yuèliang zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

(1, 4, 9) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*

(2, 3, 5, 6, 8) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*

(7) přidána erizace

2. věková kategorie (41–49 let):

Nahrávka: 4 (M2/1)	pohlaví: M	věková skupina: 2	číslo nahr.: 17,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian¹ (1) wánr. tā-wǎng jǐng-li₃tou yī-shèn-bóz(2), kànjian, lǐtòu you³-ge-yuèliang, jiù-dà-rangrangqilai yāngyangqilai²-le(3), jiù-dà-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai yì-kàn, yè-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-le, hòubianr(4) gēnzh yì-qún-hou₂z. tā¹men-yì-kàn, yě-dou jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lāochulai!

jǐng-pangbiānr you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz daoguà-zai dà-shù-shang₄tou, tā-lāzh **dà**-houz-d-jiǎo. dà-hou₂z **yě**-daoguàzh, tā-lāzh **lìng**-yì-zhī¹ **ge** hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yì-ge lián-yì-ge-d jiēqilai-le, yizhī(5) jiē¹-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-xiàbianr(6).

xiǎo-hóuz shèn-shǒu qu-lāo-yuèliang, lǎole **hǎo**-xiè-shi²hour(7) lāobuzhao². tā¹men-juéde hèn-lèi, dòu-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yì⁴-tai-tóu, kànjian yuèliang hái-zai-tiānshang, jiù-shuō: bú-yong-lāo-la! yuèliang, zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1, 4, 6, 7) přidána erizace
- (2) u slabiky *yi* v tomto spojení nedošlo ke standardní změně z prvního na čtvrtý tón
- (3) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (5) slabika *zhi* je realizována v prvním tónu namísto standardního druhého tónu

Nahrávka: 5 (M2/2)	pohlaví: M	věková skupina: 2	číslo nahr.: 43,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuzhi(1), zai-jǐng pang²bianr-wánr(2). ta wang-jǐng-li₃tou yi-shēn-bó(3), kànjiàn, lǐtou-you³-ge yuèliang, jiu-dà-yangyangqǐlái rangrangqǐlái(4) ɛ, jiu-dà-jiaòqilai ɛ: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂zhi(5) pǎoguolai yi-kàn, ye-jiaòqilai ɛ: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuzhi(6) pǎoguolai ɛ, hòubian gēnzh yi⁴-qun-hóuzhi(7). ta¹men-yi-kàn, yě-dou jiaòqilai ɛ: yuèliang zhēn-d diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai²! jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù(8). lǎo-hóuzhi(9) dàogua₄-zai da-shù-shàng₄tou(10,11), ta-lāzh dà-hou₂zhi-d-jiaǒ(12). dà-hou₂zhi(13) yě-daoguàzh, ta-lāzh ling-yi-ge hóuzhi-d -jiaǒ. zhè-yang, yí-ge lian²-yi-gè-di(14) jiēqilai ɛ, yìzhǐ(15) jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuzhi(16) gua⁴-zai zui-xiàbian. xiǎo-hóuzhi(17) shēn¹-shou qu⁴-lao yuèliang, lǎole hǎo-xie-shǐ²hou(18), lǎobuzhao². ta¹men-juéde hēn-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuzhi(19) yi⁴-tai-tóur(20), kànjiàn yuèliang hái-zai-tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lǎo-la! yuèliang hái-zai tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 17, 19) dentoalveolára *z* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*
- (2, 20) přidána erizace
- (3, 8, 10, 11, 18) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
- (4) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (14) partikule *de* je čtena jako *di*
- (15) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*

Nahrávka: 6 (M2/3)	pohlaví: M	věková skupina: 2	číslo nahr.: 65,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng pang²bian-wán~~r~~(1). tā-wang jǐng-li₃tou yi-shēn bóz(2), kànjian-lǐtou you³-ge-yuèliang, jiu-dà ~~rangrangqilai~~ yāngyangqilai-le(3), jiu-dà ~~jiaoqilai~~ yàoqilai-le(4): zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai yi-kàn, yě-jiaoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-houz pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi⁴-qun-hóuz. ta¹men-yi-kàn, ye-dōu jiàoqilai-le: yuèliang zhēn-d diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai! jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dàogua₄-zai dà-shù-shangtou, ta-lāzh **dà**-houz-d-jiǎo. dà-hou₂z yě-daogua⁴zh, ta-lāzh **lìng**-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian²-yi-gè-d jiēqilai-le, yìzhí jie¹-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian. xiǎo-hóuz shēn-shou qù-lao yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lǎobuzhao². ta¹men-jué~~z~~zhe(5) hen-lèi, dōu-shuo: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lao-hóuz yi⁴-tai-tóu, kànjiàn, yuèliang hai²-zai tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lao¹-la! yuèliang **hái**-zai tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) nerealizována erizace
- (2) finála *o* je realizována s větší otevřeností, než je ve standardu obvyklé
- (3) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (4) iniciála *j* ve slabice *jiao* je vyslovena jako iniciála *y*
- (5) dentoalveolára *d* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*

3. věková kategorie (50 a více let):

Nahrávka: 7 (M3/1)	pohlaví: M	věková skupina: 3	číslo nahr.: 10,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zài jǐng-pangbian¹ wánr. ta-wang³ jǐng-li₃tou yi⁴-shen-bóz, kànjiàn lǐtou-you³-ge **yuèliang**, jiu-dà ~~rangrangqilai~~ yang¹yangqilai-le(1), jiu-dà **jiào**qilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai yi-kàn, **yě**-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hou₂z pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hou₂z.

ta¹men-yi-kàn, ye-dōu jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d(2) diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuai⁴-ba-tā lāochulai!
 jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-s~~h~~ù(3). lǎo-hóuz dào⁴gua₄-zai da-s~~h~~ù-s~~h~~ang₄tou(4,5), ta-lāz~~h~~(6) dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z yě-daogua~~z~~~~h~~(7), ta-lāz~~h~~(8) **lìng**-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge di-jiēqilai-le(9), yìzhí **jiē** dao-jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian.
 xiǎo-hóuz shēn-shǒu qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lāobuzhao². ta¹men juéde-hen-lèi, dou-s~~h~~uō(10): guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yì⁴-tai-tóu, kànjian-yuèliang hai²-zai-tiānshàng, jiu-shuō: bú-yong-lāo-la! yuèliang zai-tiānshang-**ni ne**(11).

Poznámky:

- (1) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (2, 6, 7, 8) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*
- (3, 4, 5, 10) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
- (9) partikule *de* je čtena jako *dī*
- (11) partikule *ne* je čtena jako *nī*

Nahrávka: 8 (M3/2)	pohlaví: M	věková skupina: 3	číslo nahr.: 55,3
--------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng pangbiān~~r~~-wán~~r~~(1). tā-wang-jǐng-li₃tou yì⁴-shen-bó~~z~~(2), kànjian-lǐtou yǒu-ge-yuèliang, jiu-dà ~~r~~ang~~r~~ang~~q~~ilai yang¹yang~~q~~ilai(3) **le**, jiù da-jiàoqilai **le**: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai-yi-kàn, yě-jiao₄qilai **le**: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai **le**, hòubian gēnzhao(4) yi-qún-hou₂z. ta¹men-yi-kàn, yě-dou-jiàoqilai **le**: yuèliang **zhēn**-d diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lāochulai!
 jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz ~~da~~guà-zai dà-shu shàngtou, ta-lāz~~hao~~(5) dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z yě-daogua⁴zhao(6), ta-lāz~~hao~~(7) **lìng**-yi-~~zhi~~ **ge** hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge-di(8) jiēqilai **le**, yìzhí-jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai₄ zui-xiàbian.
 xiǎo-hóuz shēn-shǒu qù-lao-yuèliang, ~~la~~le lǎoliao(9) hǎo-xie-shi²hou lāobuzháo. ta¹men-juéde hen-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la!

guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yí⁴-tai-tóu, kànjian, yuèliang hái-zai-tiānshàng, jiu-shuō: bú-yong-lāo-la! yuèliang-zai⁴ tiānshang-ni ~~ne~~ (10).

Poznámky:

- (1) přidána erizace
- (2) finála *o* je realizována s větší otevřeností, než je ve standardu obvyklé
- (3) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (4, 5, 6, 7) partikule *zhe* je čtena jako *zhao*
- (8) partikule *de* je čtena jako *di*
- (9) partikule *le* je čtena jako *liao*
- (10) partikule *ne* je čtena jako *ni*

Nahrávka: 9 (M3/3)	pohlaví: M	věková skupina: 3	číslo nahr.: 57,2
---------------------------	-------------------	--------------------------	--------------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zài jǐng-pangbian¹ wánr. ta-wǎng, jǐng-li₃tou yí⁴-shēn-bó^z (1,2), kànjiàn, lǐtōu yǒu-ge yuèliang, ~~jiu-da rangrangqilai-le~~, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la(↗) zao¹-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hóuz pǎoguolai yì-kàn, yě-jiào~~le~~-qi₃lai ~~le~~: zāo-la(↗) zao¹-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai ~~le~~, hòubian-gen¹zh yì-qún-hou₂z. ta¹men-yì-kàn, yè-dōu jiàoqilai ~~le~~: yuèliang zhēn-d(3) diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lāochulai! jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dàoguā₄-zai dà-shù-shangtōu, ta-lāzh dà hóuz-d-jiǎo. dà-hóuz yě-dàoguāzh, ta-lāzh lìng-yì-ge hóuz-d-jiǎo. jiu-zhè-yang, yì-ge lian-yì-ge-di(4) jiē~~le~~-qilai ~~le~~, yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian. xiǎo-hóuz shēn-shǒu qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lǎobuzhao². ta¹men-juéde hēn-lèi, dòu-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yí⁴-tai-tóur(5), kànjian yuèliang hai²-zai tiānshang, jiu-shuō: bú-yòng lao₁-la! yuèliang zai-tiānshang ~~ne~~.

Poznámky:

- (1) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
- (2) finála *o* je realizována s větší otevřeností, než je ve standardu obvyklé
- (3) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*

- (4) partikule *de* je čtena jako *di*
 (5) přidána erizace

ŽENY

1. věková kategorie (25–40 let):

Nahrávka: 10 (Ž1/1)	pohlaví: Ž	věková skupina: 1	číslo nahr.: 4,3
---------------------	------------	-------------------	------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian₁-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou
 yi⁴-shēn-bózhī(1,2), kànjian, lǐtōu you³-ge-yuèliang, jiu-dà-
 rāngrangqilai-le, jiu-dà-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang
 diào-zhāi(3) jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂zhī(4) pǎoguolai-yi-kàn, yě-
 jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la!
 lǎo-hóuzhī(5) pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hóuzhī(6).
 ta¹men-yi-kàn, yě-dou jiàoqilai-le: yuèliang zhēn-d diào-zhāi(7)
 jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai!
 jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù(8). lǎo-hou₂zhī(9) dàoguā₄-zhāi(10)
 dà-shù₄-shàngtōu(11,12), ta-lāzh dà-hou₂zhī-d-jiǎo(13). dà-
 hou₂zhī(14) yě-daoguā⁴zh, ta-lāzh lìng-yi-ge hóuzhī-d-jiǎo(15).
 zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge-di(16) jiēqilai-le, yìzhí jiē-dao
 jǐng-li₃tou, xiǎo-hou₂zhī(17) guà-zai zuì-xiā₄bian.
 xiǎo-hóuzhī(18) shēn-shǒu(19,20) qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-
 xie-shì²hou(21) lǎobuzhao². ta¹men-juéde hen-lèi, dōu-shuō:
 guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuzhī(22) yi⁴-tai-tóu, kànjian
 yuèliang hái-zai-tiānshàng(23), jiu-shuō: bú-yong-lǎo-la!
 yuèliang zai-tiānshàng-ne.

Poznámky:

- (1, 8, 11, 12, 19, 20, 21, 23) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
 (2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 18, 22) dentoalveolára *z* je vyslovena jako
 apikální alveolára *zh*
 (16) partikule *de* je čtena jako *di*

Nahrávka: 11 (Ž1/2)	pohlaví: Ž	věková skupina: 1	číslo nahr.: 31,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian₁-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou
 yi⁴-shēn-bózhī, kànjian-li₃tōu you³-ge-yuèliang, jiu-dà-

rāngrangqilai-le, jiu-dà-**jiào**qilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! ~~da~~ **lǎo**-hóuz pǎoguolai yi-kàn, ye-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hóuz. ta¹men-yi-kàn, **yě**-dou jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d-diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ **lǎo**chulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dào-gua₄-zai da-shù-shangtou, ta-lāzh **dà**-houz-d-jiǎo. dà-hóuz **yě**-daogua⁴zh, ta-lāzh **lìng**-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yi²-ge-d jiēqilai-le, yìzhí-jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian. xiǎo-hóuz shēn-shou qu⁴-lao yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lao¹buzhao². ta¹men-jué~~d~~zhe (1) hen-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi⁴-tai-tóu, kànjian-yuèliang hai²-zai-tiānshang, jiu-shuō: **bú**-yong-lǎo-la! yuèliang zai-**tiān**shang-ne.

Poznámky:

(1) dentoalveolára *d* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*

Nahrávka: 12 (Ž1/3)	pohlaví: Ž	věková skupina: 1	číslo nahr.: 32,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian₁-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou yi⁴-shen-bóz, kànjian lǐtou you³-ge-yuèliang, jiu-dà-rāngrangqilai-le, jiu-dà-**jiào**qilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai **jǐng**-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai yi-kàn, **yě**-jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai **jǐng**-li₃tou-la! lǎo-hóuz pao³guolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hóuz. ta¹men-yi-kàn, **yě**-dou-jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ **lǎo**chulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dào-gua-zai da-shù-shangtou, ta-lāzh da-hóuz-d-jiǎo. da-hóuz **yě**-dàoguazh, ta-lāzh **lìng**-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge-lian² yi²-ge-d jiēqilai-le, yìzhí jie¹-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz gua⁴-zai **zui**-xia₄bian. xiǎo-hóuz shēn-shǒu qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lǎobuzhao². ta¹men-juéde hen-lèi, dōu-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi⁴-tai-tóu, kan⁴jian-yuèliang hai²-zai-**tiān**shang, jiu-shuō: **bú**-yong-lǎo-la! yuèliang zai-**tiān**shang-ne.

2. věková kategorie (41–49 let):

Nahrávka: 13 (Ž2/1)	pohlaví: Ž	věková skupina: 2	číslo nahr.: 3,3
---------------------	------------	-------------------	------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian¹ wánr. tā-wang-jǐng-li₃tou yī-shēn-bóz(1,2), kànjian lǐtou you³-ge-yuèliang, jiu-dà rāngrangqilai-le, jiu-dà jiao⁴qilai-le: zhāo-la(3), zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai-yi-kàn, yě-jiaòqilai-le: zhāo-la(4), zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pao³guolai-le, ~~houbian~~ hòumian gēnz_h(5) yi-qún-hou₂z. tāmen-yi-kàn, yě-dou jiaòqilai-le: yuèliang zhēn-d(6) diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lāoch_hulai(7)! jǐng-pangbian¹(8) you³-ke-dà-s_hù(9). lǎo-hóuz dàoquà-zai da-s_hù-s_hàngtou(10,11), ta-lāzh_h(12) dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z yě-daogua⁴zh_h(13), ta-lāzh lǐng-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang(14), yi-gè lian²-yi-gè-d jiēqilai-le, yìzhí(15) jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz gua⁴-zai zui-xiàbian₁. xiǎo-hóuz shēn-s_hǒu(16,17) qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lāobuz_háo(18). tā¹men-juéde hen-lèi, dou-s_huō(19): guàbuz_hù-la(20)! guàbuz_hù-la(21)! lǎo-hóuz yi⁴-tai-tóu, kànjian-yuèliang hai²-zai-tiānshang, jiu-s_huō(22): bú-yong-lǎo-la! yuèliang zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) u slabiky *yi* v tomto spojení nedošlo ke standardní změně z prvního na čtvrtý tón
- (2, 9, 10, 11, 16, 17, 19, 22) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
- (3, 4) dentoalveolára *z* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*
- (5, 6, 12, 13, 14, 15, 18, 20, 21) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*
- (7) apikální alveolára *ch* je vyslovena jako dentoalveolára *c*
- (8) palatála *j* je vyslovena téměř jako palatála *q*

Nahrávka: 14 (Ž2/2)	pohlaví: Ž	věková skupina: 2	číslo nahr.: 13,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian-wánr. tā¹-wang-jǐng-li₃tou yi⁴-shēn-bóz, kànjian-li³tou you³-ge-yuèliang, jiu-dà rāngrangqilai-le, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang

diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai-yi-kàn, yě-
jiao₄qilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la!
lǎo-hóuz pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hou₂z. ta¹men-yi-kàn,
yě-dou jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d diào-zai jǐng-li₃tou-la!
kuài-ba-ta¹ lǎochulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dàoguà-zai da-shù-
shangtou, tā-lāzh dà-hou₂z-d-jiǎo. da-hóuz ye-dàoguàzh, ta-lāzh
lìng-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge-d jiēqilai-le,
yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai-zui-xiàbian.

xiǎo-hóuz shēn-shou-qu⁴-lao-yuèliang(1), lǎole hǎo-xie-shi²hou
lǎobuzhao². ta¹men-juéde hen-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la!
guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yì⁴-tai-tóu, kànjian-yuèliang **hái**-zai-
tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lǎo-la! yuèliang **hái**-zai-tiānshang-
ne.

Poznámky:

(1) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*

Nahrávka: 15 (Ž2/3)	pohlaví: Ž	věková skupina: 2	číslo nahr.: 20,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge-xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian₁-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou
yì⁴-shēn-bózh(1,2), kànjian lǐtou-you³-ge-yuèliang, jiu-dà
rāngrangqilai-le, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang
diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai-yi-kan⁴, **yě**-
jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang, diào-zai jǐng-li₃tou-la!
lǎo-hou₂z pǎoguolai-le, hòubian gēnzh(3) yi-qún-hou₂z. tāmen-yi-
kàn, yě-dou jiàoqilai-le: yuèliang, **zhēn**-d diào-zai jǐng-li₃tou-
la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dàoguà₄-zai dà-shu₄-
shangtou, tā-lāzh(4) dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z yě-daoguàzh, ta-
lāzh **lìng**-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge-d
jiēqilai-le, yìzhí(5) jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai
zuì-xià₄bian.

xiǎo-hóuzh(6) shēn-shou qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou
lǎobuzhao²(7). ta¹men-juéde hēn-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la(8)!
guàbuzhù-la(9)! lǎo-hóuz yì-tai-tóu, kànjian yuèliang hai²-zai-
tiānshang, jiu-shuō: **bú**-yong-lǎo-la! yuèliang zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*
- (2, 6) dentoalveolára *z* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*
- (3, 4, 5, 7, 8, 9) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*

3. věková kategorie (50 a více let):

Nahrávka: 16 (Ž3/1)	pohlaví: Ž	věková skupina: 3	číslo nahr.: 52,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng pangbiān-wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou
yi⁴-shen-bó_z(1), kànjian-li³tou you³-ge-yuèliang, jiu-dà
rāngrangqilai-le, jiu-dà jiàoqilai-le: zāo-la, zāo-la! yuèliang
diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hóuz pǎoguolai-yi-kàn, yě-jiao₄qilai-
le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz
pǎoguolai-le, hòubian gēnzh yi-qún-hou₂z. ta¹men-yi-kàn, yě-dou-
jiàoqilai-le: yuèliang **zhēn**-d diao⁴-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-
ta¹ lāochulai!
jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz, dàogua₄-zai dà-shu₄-
shangtou, ta-lāzh dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z-yě daoguàzh, ta-lāzh
lìng-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yang, yí-ge lian-yí-ge-d jiēqilai-le,
yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-xia₄bian.
xiǎo-hóuz shēn-shou qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou
lāobuzhao². ta¹men-jué**d**zhe(2) hěn-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la!
guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi⁴-tai-tóur(3), kànjian yuèliang hái-zai
tiānshang, jiu-shuō: **bú**-yong-lǎo-la! yuèliang zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) finála *o* je realizována s větší otevřeností, než je ve standardu obvyklé
- (2) dentoalveolára *d* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*
- (3) přidána erizace

Nahrávka: 17 (Ž3/2)	pohlaví: Ž	věková skupina: 3	číslo nahr.: 63,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbiānr-wánr(1). ta¹-wang-jǐng-
li₃tou yi⁴-shen-bó_z, kànjiàn, lǐtōu you³-ge-yuèliang, jiu-dà-
shēng rangrangqilai yāngyangqilai **le**(2), jiu-dà-jiao₄qilai **le**:

zāo-la(↗) zao¹-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-houz pǎoguolai-yi-kàn, yě-jiao₄le qilai jiaoqilai-le: zāo-la(↗) zao¹-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuzh(3) pǎoguolai le, hòubian gēnzh yi-qún-hou₂z. tāmen-yi-kàn, yě-dou jiàole-qilai jiaoqilai-le: yuèliang zhēn-d(4) diào-zai jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai!

jǐng-pangbiān you³-yi-ke dà-shù. lǎo-hóuzh(5) dào-guà-zai dà-shù-d shàngtou, ta-lāzh dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hóuz yě-dàogua₄zh, ta-lāzh ling-yi-zhǐ(6)ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yàng(7), yí-ge lian-yí-ge jiēqilai le, yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian.

xiǎo-hóuz shēn-shou(8,9) qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lǎobuzhao². tāmen-juéde hen-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi⁴-tai-tóu, kànjian yuèliang hái-zai tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lǎo-la! yuèliang zài tiānshang-ne.

Poznámky:

- (1) přidána erizace
- (2) iniciála *r* ve slabice *rang* je vyslovena jako iniciála *y*
- (3, 5) dentoalveolára *z* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*
- (4, 6, 7) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*
- (8, 9) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*

Nahrávka: 18 (Z3/3)	pohlaví: Ž	věková skupina: 3	číslo nahr.: 64,3
---------------------	------------	-------------------	-------------------

yǒu-ge xiǎo-hóuz, zai-jǐng-pangbian_r₁-wánr(1). tā¹-wang-jǐng-litou yi⁴-shen-bóz, kànjian-litou you³-ge-yuèliang, jiu-dà rāngrangqilai le, jiu-dà-jiàoqilai le: zhāo-la(2), zhāo-la(3)! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! dà-hou₂z pǎoguolai-yi-kàn, yě-jiàoqilai le: zāo-la, zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-li₃tou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-le, hòubianr(4) gēnzh yi-qún-hou₂z. tā¹men-yi-kàn, yě dou-jiàoqilai-le: yuèliang zhēn-d-diào-zai(5) jǐng-li₃tou-la! kuài-ba-ta¹ lǎochulai!

jǐng-pangbian¹ you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz daogua₄-zai dà-shu₄-shangtou, ta-lāzh(6) dà-hou₂z-d-jiǎo. dà-hou₂z yě dàogua₄zh, ta-lāzh ling-yi-ge hóuz-d-jiǎo. zhè-yàng, yí-ge lian²zh-yí-ge &

jiēqilai-le, yìzhí jiē-dao jǐng-li₃tou, xiǎo-hóuz guà-zai zui-xiàbian.

xiǎo-hóuz s^hēn-shou(7) qu⁴-lao-yuèliang, lǎole hǎo-xie-shi²hou lǎobuzhao². ta¹men-jué^dzhe(8) hen-lèi, dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yì⁴-tai-tóu, kànjian yuèliang **hái**-zai-tiānshang, jiu-shuō: **bú**-yong-lǎo-la! yuèliang zai-tiānshang-ne.

Poznámky:

(1, 4) přidána erizace

(2, 3) dentoalveolára *z* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*

(5, 6) apikální alveolára *zh* je vyslovena jako dentoalveolára *z*

(7) apikální alveolára *sh* je vyslovena jako dentoalveolára *s*

(8) dentoalveolára *d* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*

6. ANALÝZA KORPUSU

V této kapitole je provedena analýza výše uvedeného korpusu. Kapitola je rozdělena na tři části (6.1 Počet kól, segmentů, slabik; 6.2 Analýza segmentů; 6.3 Analýza kól), v každé části je vyčleněno a popsáno šest kategorií dle pohlaví a věku mluvčích (M1, M2, M3, Ž1, Ž2, Ž3), z nichž každá je tvořena třemi analyzovanými nahrávkami. Na konci jednotlivých částí analýzy je vždy uveden souhrn kategorií mužů a kategorií žen, jakož i souhrn celého analyzovaného korpusu.

6.1 Počet kól, segmentů, slabik

V kategoriích mužů kolísá počet kól v průměru na jednu nahrávku mezi 40,0–41,7. Nejvíce kól se vyskytlo v kategorii M2, méně pak v kategorii M1 a nejméně v kategorii M3.

Počet segmentů se u mužů pohybuje v průměru mezi 82,7–84,3 na jednu nahrávku. Nejvíce segmentů se taktéž vyskytuje v kategorii M2, méně pak v kategorii M3 a nejméně v kategorii M1.

Také počet slabik se v jednotlivých nahrávkách liší (někteří mluvčí při čtení daného textu několik slabik vynechali, jiní naopak přidali). V průměru nejvíce slabik se u mužů nachází v kategorii M1, méně pak v kategorii M2 a nejméně v kategorii M3. Tyto i ostatní údaje jsou patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 2: Počet kól, segmentů, slabik: muži

kategorie	KÓLA		SEGMENTY		SLABIKY	
	celkem	průměr	celkem	průměr	celkem	průměr
M1	123	41,0	248	82,7	740	246,7
M2	125	41,7	253	84,3	736	245,3
M3	120	40,0	249	83,0	724	241,3

Co se týče kategorií žen, počet kól v průměru na jednu nahrávku kolísá mezi 40,0–40,7. Pořadí věkových kategorií dle počtu kól je stejné jako u kategorií mužů, tj. nejvíce kól se vyskytuje v kategorii Ž2, méně v kategorii Ž1 a nejméně v kategorii Ž3.

Počet segmentů se u žen pohybuje v průměru mezi 78,0–80,7 na jednu nahrávku. Zde se pořadí věkových kategorií dle počtu segmentů od kategorií mužů liší, nejvíce segmentů se vyskytuje v kategorii Ž3, méně v kategorii Ž2 a nejméně v kategorii Ž1.

V průměru nejvíce slabik se u žen nachází v kategorii Ž2, méně pak v kategorii Ž1 a nejméně v kategorii Ž3, což je taktéž pořadí od kategorií mužů odlišné. Tyto i další údaje lze pozorovat v následující tabulce:

Tabulka č. 3: Počet kól, segmentů, slabik: ženy

kategorie	KÓLA		SEGMENTY		SLABIKY	
	celkem	průměr	celkem	průměr	celkem	průměr
Ž1	121	40,3	234	78,0	741	247,0
Ž2	122	40,7	237	79,0	742	247,3
Ž3	120	40,0	242	80,7	730	243,3

Souhrnně je v kategoriích mužů vyšší počet kól než v kategoriích žen (v průměru 40,9 u mužů, 40,3 u žen), totéž platí i u počtu segmentů (v průměru 83,3 u mužů, 79,2 u žen). Naopak počet slabik je vyšší u žen, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 4: Počet kól, segmentů, slabik: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

kategorie	KÓLA		SEGMENTY		SLABIKY	
	celkem	průměr	celkem	průměr	celkem	průměr
muži celkem	368	40,9	750	83,3	2200	244,4
ženy celkem	363	40,3	713	79,2	2213	245,9
celý korpus	731	40,6	1463	81,3	4413	245,2

6.2 Analýza segmentů

6.2.1 Velikost segmentů

V kategoriích mužů se nacházejí segmenty o velikosti od jedné do sedmi slabik, přičemž sedmislabičný segment se vyskytuje pouze jeden, a to v nejmladší věkové kategorii mluvčích (M1). V nejstarší věkové kategorii mužů (M3) se nevyskytuje ani žádný šestislabičný segment.

Průměrná délka segmentu u mužů je 2,9 slabiky, přičemž s narůstajícím věkem mluvčích se délka segmentu zkracuje.

Souhrnně je v kategoriích mužů největší počet segmentů tvořen dvěma slabikami (v průměru 40,5 %), dále pak třemi slabikami (v průměru 27,1 %) a čtyřmi slabikami (v průměru 26,8 %). Pětislabičných segmentů se v analyzovaném vzorku vyskytuje méně, segmenty jedno-, šesti- a sedmislabičné jsou zastoupeny pouze okrajově, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 5: Velikost segmentů: muži

počet slabik	M1		M2		M3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
jednosl. segm.	2	0,8 %	1	0,4 %	6	2,4 %
dvojsl. segm.	100	40,3 %	108	42,7 %	96	38,6 %
trojsl. segm.	63	25,4 %	69	27,3 %	71	28,5 %
čtyřsl. segm.	69	27,8 %	65	25,7 %	67	26,9 %
pětisl. segm.	12	4,8 %	8	3,2 %	9	3,6 %
šestisl. segm.	1	0,4 %	2	0,8 %	–	–
sedmisl. segm.	1	0,4 %	–	–	–	–
prům. délka segm.	3,0		2,9		2,9	

V kategoriích žen se stejně jako u mužů nacházejí segmenty o velikosti od jedné do sedmi slabik a segmenty sedmislabičné jsou také zastoupeny pouze v nejmladší věkové kategorii mluvčích (Ž1). V této kategorii se dále nevyskytuje žádný jednoslabičný segment.

Průměrná délka segmentu u žen je 3,1 slabiky. Také zde platí, že s narůstajícím věkem mluvčích se délka segmentu zkracuje.

Nejproduktivnějším segmentem je u žen stejně jako u mužů segment dvojslabičný (v průměru 36,7 %), dále však následuje segment čtyřslabičný (průměrně 29,6 %) a až poté trojslabičný (průměrně 25,2 %). Pětislabičných segmentů se i zde vyskytuje méně, nejméně je segmentů tvořených jednou, šesti a sedmi slabikami, což lze pozorovat v následující tabulce:

Tabulka č. 6: Velikost segmentů: ženy

počet slabik	Ž1		Ž2		Ž3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
jednosl. segm.	–	–	1	0,4 %	1	0,4 %
dvojsl. segm.	82	35,0 %	86	36,3 %	94	38,8 %
trojsl. segm.	61	26,1 %	55	23,2 %	64	26,4 %
čtyřsl. segm.	71	30,4 %	73	30,8 %	67	27,7 %
pětisl. segm.	13	5,6 %	20	8,4 %	15	6,2 %
šestisl. segm.	4	1,7 %	2	0,8 %	1	0,4 %
sedmisl. segm.	3	1,3 %	–	–	–	–
prům. délka segm.	3,2		3,1		3,0	

Souhrnně je průměrná délka segmentu u žen o 0,2 slabiky delší než u mužů. Z níže uvedené tabulky lze také pozorovat, že v kategoriích žen se vyskytuje větší počet pěti- a šestislabičných segmentů než v kategoriích mužů, naopak u mužů se nachází více segmentů jednoslabičných. Tento fakt tak koresponduje se zjištěnou větší průměrnou délkou segmentu u žen, jakož i s nižším průměrným počtem segmentů v kategoriích žen zmíněným výše:

Tabulka č. 7: Velikost segmentů: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

počet slabik	muži celkem		ženy celkem		celý korpus	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
jednosl. segm.	9	1,2 %	2	0,3 %	11	0,8 %
dvojsl. segm.	304	40,5 %	262	36,7 %	566	38,7 %
trojsl. segm.	203	27,1 %	180	25,2 %	383	26,2 %
čtyřsl. segm.	201	26,8 %	211	29,6 %	412	28,2 %
pětisl. segm.	29	3,9 %	48	6,7 %	77	5,3 %
šestisl. segm.	2	0,3 %	7	1,0 %	9	0,6 %
sedmisl. segm.	1	0,2 %	3	0,4 %	4	0,3 %
prům. délka segm.	2,9		3,1		3,0	

6.2.2 Rytmický průběh segmentů

V analyzovaném korpusu se vyskytují různé typy rytmických sledů. Zde (postupně pro všech šest kategorií mluvčích) následuje jejich výčet rozdělený dle velikosti segmentů, který je rovněž doplněný o příklady sledů nacházejících se přímo ve zkoumaném textu. Absolutní a relativní četnost různých typů rytmických sledů v rámci segmentu příslušné velikosti jsou u nejproduktivnějších skupin (dvoj-, troj- a čtyřslabičných segmentů, dohromady tvořících celkem 93,1% celého korpusu) patrné z uvedených tabulek. U ostatních velikostních skupin segmentů je pak počet výskytů jednotlivých rytmických sledů označen číslem v závorce za názvem sledu. Na konci výčtu každé kategorie je uvedena tabulka s celkovým zastoupením rytmických sledů, které se v daném zkoumaném textu vyskytly.

1. KATEGORIE M1:

Dvojslabičné segmenty (M1)

1. jednoiktový ascendentní: jiu-dà; jiu-**dà**; yi-kàn; zhe-yàng; yìzhí;

hen-lèi; dou-shuō; jiu-shuō; zai-jǐng; pangbian^{r1}; ta-wǎng;
diào-zài; yuèliàng; zhè-yàng; shēn-shǒu

2. jednoiktový descendentní: zāo-la; yuèliàng ; diào-zai; gēnzh; **yě**-dou;
zhēn-d; **jiē**-dao; guà-zai; shēn-shou; lǎole; bóz; tāmen;
juéde; **bú**-yong; lǎo-la; diao⁴-zai

Téměř dvě třetiny dvojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým descendentním, zbylá třetina pak sledem jednoiktovým ascendentním, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 8: Dvojslabičné segmenty: M1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	38	38,0 %
jednoiktový descendentní	62	62,0 %

Trojslabičné segmenty (M1)

1. jednoiktový ascendentní:

– jako celek: yi-tái-tóu

– s příklonkou: da-hóuz; lǎo-hóuz; dàoguà-zai; ta-lāzh; xiǎo-hóuz

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: pǎoguolai; kuài-ba-ta; lǎochulai; **lìng**-yì-**zhì**;
jǐng-li₃tou; zuì-xia₄bian; dàoguà₄-zai; dà-hou₂z

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: jǐng-pangbian¹; kuài-ba-ta¹

lǎochulai²; **yí**-ge-lián

4. dvouiktový akronymický: lǎobuzháo; jǐng-pángbiān; yì-tai-tóu

Více než polovina všech trojslabičných segmentů je tvořena sledem jednoiktovým ascendentním, přes dvě pětiny pak sledem jednoiktovým descendentním. Sled dvouiktový akronymický zabírá pouze 6,3 % textu, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 9: Trojslabičné segmenty: M1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	32	50,8 %
jednoiktový descendentní	27	42,9 %
dvouiktový akronymický	4	6,3 %

Čtyřslabičné segmenty (M1)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou: da-shù-shàngtòu; ye-dàoguàzh; qu-lāo-yuèliang;
yi-qún-hóuz

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jiàoqilai-le; jǐng-li₃tou-la; pǎoguolai-le;
jiēqilai-le; **zài**-tiānshang-ne; jiēqi₃lai-le

– s předklonkou: kanjiàn-li₃tou; yi-**qún**-hóuz

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: hóuz-d-jiao³

4. jednoiktové spojení ascendentního a descendentního sledu: yizhí-jie-dao

5. dvouiktový akronymický:

– jako celek: ta¹men-yi-kàn; you³-ke-da-shù; hóuz-d-jiǎo; yǒu-
ke-dà-shù

– s příklonkou: yī-shen-bóz; you³-ge-yuèliang; ta¹men-juéde;
gua⁴buzhù-la; kan⁴jian-yuèliang; hai²-zai-
tiānshang; qù-lao-yuèliang; guàbuzhù-la

6. dvouiktové spojení dvou ascendentních sledů: zai-jǐng-pangbian¹

7. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: hǎo-xie-shi²hou; bú-yong- lao¹-la; **yě**-dàoguàzh

Téměř polovina všech čtyřslabičných segmentů je tvořena sledem dvouiktovým akronymickým a více než jedna třetina sledem jednoiktovým descendentním. Bezmála 15 % pak zabírá sled jednoiktový ascendentní, jiné rytmičné sledy jsou zastoupeny pouze okrajově, jak je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 10: Čtyřslabičné segmenty: M1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	10	14,7 %
jednoiktový descendentní	24	35,3 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	1,5 %
dvouiktový akronymický	29	42,6 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	1,5 %
dvouiktový descendentní + descendentní	3	4,4 %

Pětislabičné segmenty (M1)

1. jednoiktový descendentní: (4) rāngrangqilai-le; **yě**-jiàoqilai-le;
yě-jiaoqi₃lai-le
2. dvouiktový akronymický: (2)
– s předklonkou: zai-jǐng-pangbian¹-wánr
– s příklonkou: yǒu-ge-xiǎo-hóuz
3. dvouiktové spojení descendentního a ascendentního sledu: (3) **dà**-hóuz-d-jiǎo; **dà**-
hóuz-d-jiào³
4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (3) ta¹-wang-jǐng-li₃toú;
rāngrangqi³lai-le

Šestislabičné segmenty (M1)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) jiu-dà-jiaoqi₃lai-le

Sedmislabičné segmenty (M1)

1. tříiktové spojení descendentního sledu a akronymického sledu: (1) **lìng**-yi-ge-hóuz-
d-jiǎo

Sečtením rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším rytmickým sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendentní, který zabírá téměř polovinu všech rytmických sledů. Dále následuje sled jednoiktový ascendentní tvořící téměř jednu třetinu a za ním pak sled dvouiktový akronymický (14,1 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 94,0 % zkoumaného textu.

Objevuje se zde také několik dalších typů rytmických sledů (většinou se jedná o kombinace základních rytmických sledů), jejich zastoupení je však velmi marginální. Výše uvedené údaje jsou patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 11: Celkové zastoupení rytmických sledů: M1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	2	0,8 %
jednoiktový ascendentní	81	32,7 %
jednoiktový descendentní	117	47,2 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	0,4 %
jednoiktový descendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový akronymický	35	14,1 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový ascendentní + descendentní	1	0,4 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový descendentní + descendentní	7	2,8 %
tříiktový descendentní + akronymický	1	0,4 %

2. KATEGORIE M2:

Dvojslabičné segmenty (M2)

1. jednoiktový ascendentní: ta-wǎng; jiu-dà; yi-kàn; shen-shǒu; hen-lèi; dou-shuō; jiu-shuō; zai-jǐng; kànjiàn
2. jednoiktový descendentní: yǒu-ge; kànjian; lǐtǒu; zāo-la; zhēn-d; jie¹-dao; yuèliang; diao⁴-zai; shen¹-shou; qu⁴-lao; bōz

Z níže uvedené tabulky je patrné, že více než tři čtvrtiny všech dvojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým descendentním a sled jednoiktový ascendentní zabírá pouze necelou čtvrtinu:

Tabulka č. 12: Dvojslabičné segmenty: M2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	26	24,1 %
jednoiktový descendentní	82	75,9 %

Trojlabičné segmenty (M2)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou: xiǎo-hóuz; lǎo-hóuz; daoguà-zai; ta-lāzh; zui-xiàbianr; zui-xiàbian

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jǐng-li₃tou; dà-hou₂z; pǎoguolai; lǎochulai;
dàogua₄-zai; **lìng**-yì-ge; tiānshang-ne

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: kuài-ba-ta¹; lǎobuzhao²;

lǎochulai²; jǐng-pangbian¹

4. dvouiktový akronymický: jǐng-pangbiānr; yì⁴-tai-tóu; pang²bianr-wánr

Více než polovina trojslabičných segmentů je tvořena sledem jednoiktovým descendentním, téměř 40 % pak sledem jednoiktovým ascendentním. Sled dvouiktový akronymický zabírá pouze necelých 9 %, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 13: Trojslabičné segmenty: M2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	27	39,1 %
jednoiktový descendentní	36	52,2 %
dvouiktový akronymický	6	8,7 %

Čtyřslabičné segmenty (M2)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou/s příklonkami: lian-yì-ge-d; qu-lǎo-yuèliang; zai-
tiānshang-ne; yì-s^hēn-bó-z; dà-shù-shangtou

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jǐng-li₃tou-la; pǎoguolai-le; jiàoqilai-le;
jiēqilai-le

– s předklonkou: yì-**qún**-hou₂z; dà-**shù**-shang₄tou; wang-jǐng-li₃tou

3. dvouiktový akronymický:

– jako celek: ta¹men-yì-kàn; you³-ke-dà-shù; hóuz-d-jiǎo

– s příklonkou: you³-ge-yuèliang; ta¹men-juéde; guàbuzhù-la; bú-
yong-lǎo-la; yì⁴-qun-hóuz; lian²-yì-gè-dì

4. dvouiktové spojení dvou ascendentních sledů: zai-jǐng-pangbian^{r1}

5. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: yě-daoguàzh; hǎo-xie-shi²hour;

hái-zai-tiānshang; **bú**-yong-lǎo-la; yě-daogua⁴zh

Bezmála polovina všech čtyřslabičných segmentů je tvořena sledem dvouiktovým akronymickým a téměř jedna třetina sledem jednoiktovým descendentním. Třetím

nejfrekventovanějším sledem je dvouiktové spojení dvou descendentních sledů (necelých 14 %), ostatní sledy jsou pak zastoupeny pouze okrajově, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 14: Čtyřslabičné segmenty: M2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	5	7,7 %
jednoiktový descendentní	21	32,3 %
dvouiktový akronymický	29	44,6 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	1,5 %
dvouiktový descendentní + descendentní	9	13,8 %

Pětislabičné segmenty (M2)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) ye-jiaòqilai-le
2. jednoiktový descendentní: (2) yāngyangqilai-le; yě-jiaoqilai-le
3. jednoiktové spojení ascendentního a descendentního sledu: (1) jiu-dà-jiaòqilai
4. dvouiktový akronymický: (1) dà-hou₂zhi-d-jiǎo
5. dvouiktové spojení descendentního a ascendentního sledu: (3) dà-houz-d-jiǎo

Šestislabičné segmenty (M2)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) jiu-dà-jiàoqilai-le
2. dvouiktový akronymický s předklonkou: (1) jiu-dà-yangyangqǐlái

Po sečtení rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším rytmickým sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendentní, který zabírá více než polovinu všech segmentů, následuje sled jednoiktový ascendentní (23,7 %) a dále sled dvouiktový akronymický (14,6 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 94,0 % zkoumaného textu. V analyzovaném vzorku se vyskytuje také několik dalších typů rytmických sledů (většinou jde o kombinace základních rytmických sledů), jsou však zastoupeny jen okrajově, což vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 15: Celkové zastoupení rytmických sledů: M2

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	1	0,4 %
jednoiktový ascendentní	60	23,7 %
jednoiktový descendentní	141	55,7 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	0,4 %
dvouiktový akronymický	37	14,6 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	3	1,2 %
dvouiktový descendentní + descendentní	9	3,6 %

3. KATEGORIE M3:

Dvojslabičné segmenty (M3)

1. jednoiktový ascendentní: ta-wang³; kànjiàn; jiu-**dà**; yi-kàn; ye-dōu;
yìzhí; shēn-shǒu; jiu-shuō; zai-jǐng; bu-yòng

2. jednoiktový descendentní: yǒu-ge; **yuè**liang; zāo-la; diào-zai; **zhēn**-d;
yí-ge; lāole; ta¹men; guà-zai₄; zao¹-la; hai²-zai

Téměř tři čtvrtiny všech dvojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým descendentním, přes jednu čtvrtinu pak zabírá sled jednoiktový ascendentní, jak lze pozorovat v následující tabulce:

Tabulka č. 16: Dvojslabičné segmenty: M3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	27	28,1 %
jednoiktový descendentní	69	71,9 %

Trojslabičné segmenty (M3)

1. jednoiktový ascendentní:

– jako celek: pangbiānr-wánr

– s příklonkou: xiǎo-hóuz; lǎo-hóuz; lian-yí-ge; zui-xiàbian;
zui-xiàbian; ta-lāzh; zai-tiānshang

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jǐng-li₃tou; dà-hou₂z; pǎoguolai; lǎo-hou₂z;
dàogua₄-zai; **lìng**-yì-ge; jiàoqilai

– s předklonkou: **jiu**-zhè-yang

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: jǐng-pangbian¹; lǎobuzhao²;

kuài-ba-ta¹; yuèliang-zai⁴

4. dvouiktový akronymický: kuai⁴-ba-tā; yì⁴-tai-tóu; lǎobuzháo

Z níže uvedené tabulky je patrné, že téměř polovinu všech trojslabičných segmentů pokrývají sledy jednoiktové descendentní, přes 40 % sledy jednoiktové ascendentní a sledy dvouiktové akronymické jsou zastoupeny pouze marginálně:

Tabulka č. 17: Trojslabičné segmenty: M3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	31	43,7 %
jednoiktový descendentní	35	49,3 %
dvouiktový akronymický	5	7,0 %

Čtyřslabičné segmenty (M3)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou/s příklonkami: zai-tiānshang-**ni**; yìzhí-jiē-dao; lian-
yì-ge-**dì**

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: **jiào**qilai-le; jǐng-li₃tou-la; pǎoguolai-le;
jiàoqilai-le; yě-jiao₄qilai; **dà**-shù-shangtou

– s předklonkou: yì-qún-hou₂z; da-**shù**-**shang**₄tou; dao-jǐng-li₃tou

3. dvouiktový akronymický:

– jako celek: ta¹men-yì-kàn; you³-ke-dà-**shù**; hóuz-d-jiǎo; juéde-
hen-lèi; hai²-zai-tiānshàng; hái-zai-tiānshàng

– s příklonkou: yì⁴-shen-bóz; qu⁴-lao-yuèliang; guàbuzhù-la; bú-
yong-lǎo-la; ta¹men-juéde

4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: lǐtou-you³-ge; hǎo-xie-shì²hou;

yě-daogua⁴zhao; hòubian-gen¹zh

Bezmála polovina všech čtyřslabičných segmentů je tvořena sledem dvouiktovým akronymickým, více než jednu třetinu pak zabírá sled jednoiktový descendentní. Poměrně

vyrovnaně jsou zastoupeny dva méně frekventované sledy – dvouiktové spojení dvou descendentních sledů a sled jednoiktový ascendentní, jak lze vyvodit z následující tabulky:

Tabulka č. 18: Čtyřslabičné segmenty: M3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	5	7,5 %
jednoiktový descendentní	23	34,3 %
dvouiktový akronymický	33	49,3 %
dvouiktový descendentní + descendentní	6	9,0 %

Pětislabičné segmenty (M3)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) di¹-jiēqilai-le

2. jednoiktový descendentní: (2) **yě**-jiàoqilai-le

3. dvouiktový akronymický: (4)

– jako celek: dà-hou₂z-d-jiǎo; pǎoguolai-yi-kàn; dà-houz-d-jiǎo

– s příklonkami: yě-dou-jiàoqilai

4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (2) tā-wang-jǐng-li₃tou; **yě**-
jiào¹le-qi³lai

Sečtením rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším rytmickým sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendentní, který zabírá více než polovinu všech segmentů, dále následuje sled jednoiktový ascendentní (více než čtvrtina všech segmentů) a sled dvouiktový akronymický (16,9 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 94,4 % zkoumaného textu. V analyzovaném vzorku se okrajově vyskytují také dva další typy rytmických sledů, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 19: Celkové zastoupení rytmických sledů: M3

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	6	2,4 %
jednoiktový ascendentní	64	25,7 %
jednoiktový descendentní	129	51,8 %
dvouiktový akronymický	42	16,9 %
dvouiktový descendentní + descendentní	8	3,2 %

4. KATEGORIE Ž1:

Dvojslabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní: yìzhí; hen-lèi; dōu-shuō; jiu-shuō; yi-kàn;
shen-shǒu
2. jednoiktový descendentní: yǒu-ge; kànjian; lǐtou; zāo-la; yuèliang;
gēnzh; **zhēn**-d; jie¹-dao; lāole; **yě**-dou; qu⁴-lao; diao⁴-zai

Více než čtyři pětiny všech dvojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým descendentním a pouze necelá jedna pětina rytmem jednoiktovým ascendentním, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 20: Dvojslabičné segmenty: Ž1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	15	18,3 %
jednoiktový descendentní	67	81,7 %

Trojslabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní:
– s příklonkou: xiǎo-hóuz; ta-lāzh; lǎo-hóuz; dà-hóuz; zui-xiàbian; da-hóuz
2. jednoiktový descendentní:
– jako celek: dà-hou₂z; **lāo**chulai; jǐng-li₃tou; zui-xia₄bian;
pǎoguolai; dàogua₄-zai; yi²-ge-d
3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: kuài-ba-ta¹; jǐng-pangbian¹;
lāobuzhao²; yí-ge-lian²
4. dvouiktový akronymický: yi⁴-tai-tóu; lao¹buzhao²

Z níže uvedené tabulky je patrné, že více než polovinu všech trojslabičných segmentů pokrývá sled jednoiktový descendentní a přes 40 % sled jednoiktový ascendentní, pouze okrajově je pak zastoupen sled dvouiktový akronymický:

Tabulka č. 21: Trojslabičné segmenty: Ž1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	26	42,6 %
jednoiktový descendentní	31	50,8 %
dvouiktový akronymický	4	6,6 %

Čtyřslabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou/s příklonkami: yi-qún-hóuz; lian-yí-ge-di; zai-
tiānshang-ne; lian-yi²-ge-d; yizhí-jiē-dao

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jǐng-li₃tou-la; pǎoguolai-le; jiàoqilai-le; dà-
shu₄-shangtou; jiēqilai-le; **jǐng**-li₃tou-la

3. dvouiktový akronymický:

– jako celek: ta¹men-yi-kàn; you³-ke-dà-shù; hóuz-d-jiǎo
– s příklonkou: you³-ge-yuèliang; qu⁴-lao-yuèliang; ta¹men-juéde;
guàbuzhù-la; yi⁴-shen-bóz; hai²-zai-tiānshang

4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: yě-daogua⁴zh; hǎo-xie-shi²hou;

bú-yong-lāo-la; kànjian-li³tou; **zhēn**-d-diao⁴-zai

Přes 40 % všech čtyřslabičných segmentů je tvořeno sledem dvouiktovým akronymickým a více než jedna čtvrtina sledem jednoiktovým descendentním. Dva méně produktivní sledy (sled jednoiktový ascendentní a dvouiktové spojení dvou descendentních sledů) jsou oba zastoupeny cca 15 %, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 22: Čtyřslabičné segmenty: Ž1

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	11	15,5 %
jednoiktový descendentní	19	26,8 %
dvouiktový akronymický	31	43,7 %
dvouiktový descendentní + descendentní	10	14,1 %

Pětislabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) ye-jiàoqilai-le

2. jednoiktový descendentní: (2) **yě**-jiàoqilai-le

3. dvouiktový akronymický: (5)

– jako celek: pǎoguolai-yi-kàn

– s předklonkou: zai-jǐng-pangbian₁-wánr; da-hóuz-d-jiǎo

4. dvouiktové spojení descendentního a ascendentního sledu: (2) **dà**-hou₂zhi-d-jiǎo;

dà-houz-d-jiǎo

5. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (3) ta¹-wang-jǐng-li₃tou

Šestislabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (3) jiu-dà-jiaòqilai-le; jiu-dà-
jiaòqilai-le

2. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (1) **yě**-dou-jiaòqilai-le

Sedmislabičné segmenty (Ž1)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (3) jiu-dà-rāngrangqilai-le

Sečtením rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším rytmickým sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendentní zabírající více než polovinu všech segmentů, následuje sled jednoiktový ascendentní tvořící více než čtvrtinu a dále pak sled dvouiktový akronymický (přes 17 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 93,2 % zkoumaného textu. V analyzovaném vzorku se marginálně vyskytují také dva další typy rytmických sledů. Tato fakta jsou patrná z následující tabulky:

Tabulka č. 23: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž1

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	59	25,2 %
jednoiktový descendentní	119	50,9 %
dvouiktový akronymický	40	17,1 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	2	0,9 %
dvouiktový descendentní + descendentní	14	6,0 %

5. KATEGORIE Ž2:

Dvojslabičné segmenty (Ž2)

1. jednoiktový ascendentní: jiu-**dà**; yìzhí; shēn-shǒu; hēn-lèi; dou-shuō;
jiu-shuō; jiu-dà; hēn-lèi

2. jednoiktový descendentní: yǒu-ge; kànjian; lǐtou; zāo-la; yuèliang;
yě-dou; **zhēn**-d; gua⁴-zai; diào-zai; hòubian; shēn-shou

Z níže uvedené tabulky je patrné, že sled jednoiktový descendentní zabírá více než tři čtvrtiny všech dvojslabičných segmentů, sled jednoiktový ascendentní pak pouze necelou jednu čtvrtinu:

Tabulka č. 24: Dvojslabičné segmenty: Ž2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	21	23,9 %
jednoiktový descendentní	67	76,1 %

Trojslabičné segmenty (Ž2)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou: xiǎo-hóuz; lǎo-hóuz; dàoguà-zai; ta-lāzh; da-hóuz; tā-lāzh

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: dà-hou₂z; **lìng**-yi-ge; jǐng-li₃toú; lǎochulai; lǎo-hou₂z; dàoguà₄-zai; zuì-xià₄bian

– s předklonkou: zuì-xià₁bian

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: kuài-ba-ta¹; jǐng-pangbian¹; lǎobuzhao²

4. dvouiktový akronymický: lǎobuzháo; yì⁴-tai-tóu; yì-tai-tóu

Téměř polovina všech trojslabičných segmentů je tvořena sledem jednoiktovým descendentním, přes 45 % pak sledem jednoiktovým ascendentním. Sled dvouiktový akronymický je zastoupen pouze okrajově, jak lze pozorovat v následující tabulce:

Tabulka č. 25: Trojslabičné segmenty: Ž2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	25	45,5 %
jednoiktový descendentní	26	47,3 %
dvouiktový akronymický	4	7,3 %

Čtyřslabičné segmenty (Ž2)

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou/s příklonkami: da-s_hù-s_hàngtoú; zai-tiānshang-ne; da-s_hù-shangtoú; ye-dàoguàzh; lian-yí-ge-d

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: jiào⁴qilai-le; jǐng-li₃toú-la; pào³guolai-le; jiàoqilai-le; jiēqilai-le; pǎoguolai-le

– s předklonkou: yì-qún-hou₂z

3. dvouiktový akronymický:

- jako celek: tāmēn-yi-kàn; you³-ke-dà-shù; hóuz-d-jiǎo
- s příklonkou: you³-ge-yuèliang; lian²-yi-gè-d; qu⁴-lao-yuèliang; ta¹men-juéde; guàbuzhù-la; bú-yong-lāo-la

4. dvouiktové spojení dvou ascendentních sledů: zai-jǐng-pangbian¹

5. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: yě-daogua⁴z^h; hǎo-xie-shi²hou; kànjian-li³tou; **hái**-zai-tiānshang; **bú**-yong-lāo-la

Více než 45 % všech čtyřslabičných segmentů zabírá sled dvouiktový akronymický a přes jednu třetinu pak sled jednoiktový descendentní. Ostatní rytmické sledy jsou zastoupeny jen okrajově, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 26: Čtyřslabičné segmenty: Ž2

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	7	9,6 %
jednoiktový descendentní	25	34,2 %
dvouiktový akronymický	33	45,2 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	1,4 %
dvouiktový descendentní + descendentní	7	9,6 %

Pětislabičné segmenty (Ž2)

1. jednoiktový descendentní: (6) rāngrangqilai-le; **yě**-jiàoqilai-le; yě-jiao₄qilai-le

2. jednoiktové spojení ascendentního a descendentního sledu: ()

3. dvouiktový akronymický: (9)

- jako celek: pǎoguolai-yi-kàn; dà-hou₂z-d-jiǎo
- s předklonkou: zai-jǐng-pangbian-wánr
- s příklonkou: guà-zai-zui-xiàbian; yǒu-ge-xiǎo-hóuz

4. dvouiktové spojení descendentního a ascendentního sledu: (1) pǎoguolai-yi-kan⁴

5. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (4) tā-wang-jǐng-li₃tou; ta¹-wang-jǐng-li₃tou; **hái**-zai-tiānshang-ne

Šestislabičné segmenty (Ž2)

1. tříiktové spojení descendentního sledu a akronymického sledu s příklonkou: (2) shēn-shou-qu⁴-lao-yuèliang; lītou-you³-ge-yuèliang

Po sečtení rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendentní, který zabírá více než polovinu všech sementů, za ním pak následuje sled jednoiktový ascendentní (21,5 %) a dále sled dvouiktový akronymický (19,4 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 93,2 % zkoumaného textu. V analyzovaném vzorku se vyskytuje také několik dalších typů rytmických sledů (většinou se jedná o kombinace základních rytmických sledů), jsou však zastoupeny jen okrajově, což vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 27: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž2

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	1	0,4 %
jednoiktový ascendentní	51	21,5 %
jednoiktový descendentní	124	52,3 %
dvouiktový akronymický	46	19,4 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	1	0,4 %
dvouiktový descendentní + descendentní	11	4,6 %
tříiktový descendentní + akronymický	2	0,8 %

6. KATEGORIE Ž3:

Dvojslabičné segmenty (Ž3)

1. jednoiktový ascendentní: zai-jǐng; jiu-dà; yìzhí; hěn-lèi; dou-shuō;
jiu-shuō; jǐng-biān; dà-shù; jiu-dà
2. jednoiktový descendentní: yǒu-ge; zāo-la; yuèliang; diào-zai; gēnzh;
diao⁴-zai; **zhēn**-d; hái-zai; tiānshang; zao¹-la; guà-zai

Bezmála čtyři pětiny všech dvojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým descendentním, přes jednu pětinu pak zabírá sled jednoiktový ascendentní, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 28: Dvojslabičné segmenty: Ž3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	20	21,3 %
jednoiktový descendentní	74	78,7 %

Trojslabičné segmenty (Ž3)

1. jednoiktový ascendentní:

- jako celek: pangbiān-wánr; jiu-dà-shēng
- s příklonkou: xiǎo-hóuz; dà-hóuz; lǎo-hóuz; ta-lāzh; daoguàzh;
dàoguà-zai; dà-shù-d; lian-yí-ge; zui-xiàbian

2. jednoiktový descendentní:

- jako celek: lāochulai; dàogua₄-zai; 57ang-yi-ge; jǐng-li₃tou;
zui-xia₄bian; dà-houz; you³-yi-ke; dà-hou₂z

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: kuài-ba-ta¹; jǐng-pangbian¹;

lāobuzhao²

4. dvouiktový akronymický: yi⁴-tai-tóu

Více než polovina všech trojslabičných segmentů je tvořena sledem jednoiktovým ascendentním, přes 40 % pak sledem jednoiktovým descendentním a pouze marginálně je zastoupen sled dvouiktový akronymický, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 29: Trojslabičné segmenty: Ž3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	34	53,1 %
jednoiktový descendentní	27	42,2 %
dvouiktový akronymický	3	4,7 %

Čtyřslabičné segmenty (Ž3)

1. jednoiktový ascendentní:

- s příklonkou/s příklonkami: lian-yí-ge-d; zai-tiānshang-ne; ye-
jiàoqilai

2. jednoiktový descendentní:

- jako celek: jiàoqilai-le; jǐng-li₃tou-la; pǎoguolai-le; dà-
shu₄-shangtou; jiēqilai-le; yě-dàogua₄zh
- s předklonkou: yi-qún-hou₂z

3. dvouiktový akronymický:

- jako celek: ta¹men-yi-kàn; you³-ke-dà-shù; hóuz-d-jiǎo;
pǎoguo-yi-kàn
- s předklonkou: zai-jǐng-biānr-wánr
- s příklonkou: yi⁴-shen-bóz; you³-ge-yuèliang; qu⁴-lao-yuèliang;
guàbuzhù-la; ta¹men-juéde; kànjian-lǐtou

4. dvouiktové spojení dvou descendantních sledů: kànjian-li³tou; hǎo-xie-shi²hou;
bú-yong-lāo-la; zhēn-d-diào-zai; hái-zai-tiānshang

Z níže uvedené tabulky je patrné, že téměř polovinu všech čtyřslabičných segmentů zabírá sled dvouiktový akronymický, přes jednu třetinu pokrývá sled jednoiktový descendantní a okrajově jsou zastoupeny další dva rytmické sledy – dvouiktové spojení dvou descendantních sledů (přes 13 %) a sled jednoiktový ascendentní (6 %):

Tabulka č. 30: Čtyřslabičné segmenty: Ž3

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	4	6,0 %
jednoiktový descendantní	23	34,3 %
dvouiktový akronymický	31	46,3 %
dvouiktový descendantní + descendantní	9	13,4 %

Pětislabičné segmenty (Ž3)

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) dou-jiaòqilai-le
2. jednoiktový descendantní: (4)
 - jako celek: rāngrangqilai-le; yě-jiao₄qilai-le
 - s předklonkou: jiu-dà-jiaòqilai
3. jednoiktové spojení ascendentního a descendantního sledu: (1) jiu-dà-jiao₄qilai
4. dvouiktový akronymický: (6)
 - jako celek: pǎoguolai-yi-kàn; dà-hou₂z-d-jiǎo
 - s předklonkou: zai-jǐng-pangbian_{r1}-wánr
5. dvouiktové spojení dvou descendantních sledů: (3) ta¹-wang-jǐng-li₃tou

Šestislabičné segmenty (Ž3)

1. dvouiktový akronymický s příklonkami: (1) yě-dou-jiaòqilai-le

Sečtením rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejproduktivnějším rytmickým sledem ve zkoumaném textu je sled jednoiktový descendantní zabírající více než polovinu všech segmentů. Za ním následuje sled jednoiktový ascendentní (téměř jedna čtvrtina) a dále sled dvouiktový akronymický (16,9 %). Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří celkem 94,2 % zkoumaného textu. V analyzovaném vzorku se vyskytuje také několik dalších typů rytmických sledů, jsou však zastoupeny jen marginálně, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 31: Celkové zastoupení rytmických sledů: Ž3

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	1	0,4 %
jednoiktový ascendentní	59	24,4 %
jednoiktový descendentní	128	52,9 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	0,4 %
dvouiktový akronymický	41	16,9 %
dvouiktový descendentní + descendentní	12	5,0 %

Komparací výše uvedených údajů bylo zjištěno, že poměrný počet rytmických sledů v jednotlivých velikostních skupinách segmentů je u všech šesti zkoumaných kategorií nahrávek přibližně srovnatelný, objevují se však drobné rozdíly.

U dvojslabičných segmentů převažuje sled jednoiktový descendentní – v kategorii mužů je zastoupen v průměru 69,9 %, u žen pak 78,8 %. Jeho nejmenší výskyt je zaznamenán u kategorie M1 (62,0 %), nejčetnější výskyt naopak u kategorie Ž1 (81,7 %); jeho počet však vždy převažuje nad počtem sledu jednoiktového ascendentního, který zaujímá zbylou část dvojslabičných segmentů.

Ve skupině trojslabičných segmentů je u všech kategorií kromě M1 a Ž3 pořadí sledů následovné: sled jednoiktový descendentní, sled jednoiktový ascendentní a sled dvouiktový akronymický, přičemž procentuální zastoupení prvních dvou sledů se liší jen minimálně. U skupin M1 a Ž3 jsou nejvíce zastoupeny sledy ascendentní, poté descendentní a nejméně akronymické. V průměru pak pořadí sledů odpovídá tomu ve většině kategorií (descendentní 47,5 %, ascendentní 45,8 %, akronymický 6,8 %). Pokud ale srovnáváme průměr kategorií mužů a žen zvlášť, pořadí prvních dvou nejproduktivnějších sledů je u mužů stále stejné (descendentní 48,1 %, ascendentní 44,5 %), u žen však obrácené (ascendentní 47,1 %, descendentní 46,8 %).

U segmentů čtyřslabičných je ve všech šesti kategoriích shodné pořadí dvou nejproduktivnějších sledů: sledu dvouiktového akronymického (u mužů v průměru 45,5 %, u žen 45,1 %) a sledu jednoiktového descendentního (muži 34,0 %, ženy 31,8 %). Zatímco v kategoriích M1 a Ž1 je třetím nejčastějším sledem sled jednoiktový ascendentní a čtvrtým pak dvouiktové spojení dvou descendentních sledů, u kategorií M2, M3 a Ž3 je pořadí těchto dvou sledů opačné. U kategorie Ž2 je pak zaznamenán shodný počet výskytu obou těchto posledně zmíněných sledů.

Co se týče celkového zastoupení rytmických sledů v kategoriích mužů, lze konstatovat, že třemi nejproduktivnějšími rytmickými sledy jsou sled jednoiktový descendentní (v průměru 51,6 %), sled jednoiktový ascendentní (průměrně 27,3 %) a sled dvouiktový akronymický (průměrně 15,2 %). Tyto tři nejproduktivnější rytmické sledy tvoří u mužů v průměru 94,1 % analyzovaného textu. Čtvrtým nejfrekventovanějším sledem je dvouiktové spojení dvou descendentních sledů (přes 3 %) a dále se v analyzovaném vzorku vyskytují jiné typy rytmických sledů, které jsou však zastoupeny pouze okrajově. Výše uvedené vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 32: Celkové zastoupení rytmických sledů: muži celkem

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	9	1,2 %
jednoiktový ascendentní	205	27,3 %
jednoiktový descendentní	387	51,6 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	2	0,3 %
jednoiktový descendentní + ascendentní	1	0,1 %
dvouiktový akronymický	114	15,2 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	2	0,3 %
dvouiktový ascendentní + descendentní	1	0,1 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	4	0,5 %
dvouiktový descendentní + descendentní	24	3,2 %
tříiktový descendentní + akronymický	1	0,1 %

V kategoriích žen je pořadí tří nejproduktivnějších rytmických sledů shodné s pořadím v kategoriích mužů: sled jednoiktový descendentní (v průměru 52,0 %), sled jednoiktový ascendentní (průměrně 23,7 %) a sled dvouiktový akronymický (průměrně 17,8 %). Tyto tři nejproduktivnější rytmické sledy tvoří u žen celkem 93,5 % analyzovaného textu. Čtvrtým nejfrekventovanějším sledem je stejně jako u mužů dvouiktové spojení dvou descendentních sledů (přes 5 %). V analyzovaném vzorku se vyskytují i jiné rytmické sledy (je jich ale méně různých typů než v kategoriích mužů), které jsou zastoupeny pouze marginálně. Tyto údaje jsou patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 33: Celkové zastoupení rytmických sledů: ženy celkem

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	2	0,3 %
jednoiktový ascendentní	169	23,7 %
jednoiktový descendentní	371	52,0 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	0,1 %
dvouiktový akronymický	127	17,8 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	1	0,1 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	3	0,4 %
dvouiktový descendentní + descendentní	37	5,2 %
tříiktový descendentní + akronymický	2	0,3 %

V níže uvedené souhrnné tabulce lze pozorovat zastoupení rytmických sledů v celém analyzovaném korpusu. Více než polovinu všech rytmických sledů zabírá sled jednoiktový descendentní, přes jednu čtvrtinu sled jednoiktový ascendentní. Třetím nejproduktivnějším sledem je sled dvouiktový akronymický (přes 16 %) a čtvrtým pak dvouiktové spojení dvou descendentních sledů (přes 4 %). Dále se vyskytují ještě další typy rytmických sledů, které jsou však zastoupeny pouze okrajově. Tři nejproduktivnější rytmické sledy dohromady tvoří 93,9 % celého analyzovaného korpusu.

Tabulka č. 34: Celkové zastoupení rytmických sledů: celý korpus

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	11	0,8 %
jednoiktový ascendentní	374	25,6 %
jednoiktový descendentní	758	51,8 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	3	0,2 %
jednoiktový descendentní + ascendentní	1	0,1 %
dvouiktový akronymický	241	16,5 %
dvouiktový ascendentní + ascendentní	2	0,1 %
dvouiktový ascendentní + descendentní	2	0,1 %
dvouiktový descendentní + ascendentní	7	0,5 %
dvouiktový descendentní + descendentní	61	4,2 %
tříiktový descendentní + akronymický	3	0,2 %

6.3 Analýza kól

6.3.1 Velikost kól

V kategoriích mužů se nacházejí kóla tvořená jedním až čtyřmi segmenty. V kategorii M1 jsou nejfrekventovanější kóla jedno- a dvousegmentální, jichž se ve vzorku nachází stejný počet, v kategorii M2 jsou nejproduktivnější kóla jednosegmentální a za nimi pak kóla dvousegmentální, v kategorii M3 je naopak pořadí těchto kól opačné. Souhrnně ve všech kategoriích mužů je pak pořadí kól dle četnosti výskytů následovné: nejčetnější jsou dvousegmentální kóla (průměrně 34,2 %), velmi produktivní jsou také kóla jednosegmentální (průměrně 33,2 %) a následují kóla trojsegmentální (průměrně 28,2 %). Okrajově jsou zastoupena kóla čtyřsegmentální.

Průměrná délka kóla je u mužů v průměru 2,0 segmentu, přičemž platí, že s rostoucím věkem mluvčích se tato délka mírně zvětšuje, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 35: Velikost kól: muži

počet segmentů	M1		M2		M3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1	42	34,1 %	45	36,0 %	35	29,2 %
2	42	34,1 %	38	30,4 %	46	38,3 %
3	34	27,6 %	36	28,8 %	34	28,3 %
4	5	4,1 %	6	4,8 %	5	4,2 %
průměrná délka kóla	2,0		2,0		2,1	

Co se týče kategorií žen, i zde se vyskytují kóla jedno- až čtyřsegmentální. V kategorii Ž1 jsou nejproduktivnější kóla jednosegmentální a za nimi následují kóla dvousegmentální, v kategoriích Ž2 a Ž3 je pořadí těchto kól opačné. Souhrnně ve všech kategoriích žen je pořadí kól dle četnosti výskytů shodné s pořadím v kategoriích mužů: nejproduktivnější jsou dvousegmentální kóla (průměrně 35,8 %), velmi těsně za nimi následují kóla jednosegmentální (průměrně 35,3 %) a dále kóla trojsegmentální (průměrně 26,2 %). I zde jsou kóla čtyřsegmentální zastoupena pouze okrajově.

Průměrná délka kóla je u žen 1,9 segmentu a stejně jako u mužů platí, že se tato s rostoucím věkem mluvčích mírně zvětšuje. Tyto údaje vyplývají z následující tabulky:

Tabulka č. 36: Velikost kól: ženy

počet segmentů	Ž1		Ž2		Ž3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1	47	38,8 %	41	33,6 %	40	33,3 %
2	38	31,4 %	49	40,2 %	43	35,8 %
3	33	27,3 %	30	24,6 %	32	26,7 %
4	3	2,5 %	2	1,6 %	5	4,2 %
průměrná délka kóla	1,9		1,9		2,0	

Průměrná délka kóla je v kategoriích mužů o 0,1 segmentu větší než v kategoriích žen. Z níže uvedené tabulky mimo jiné vyplývá, že kóla jedno- a dvousegmentální zabírají dohromady více než dvě třetiny analyzovaného korpusu, přes jednu čtvrtinu pak tvoří kóla trojsegmentální a pouze marginálně jsou zastoupena kóla čtyřsegmentální:

Tabulka č. 37: Velikost kól: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

počet segmentů	muži celkem		ženy celkem		celý korpus	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1	122	33,2 %	128	35,3 %	250	34,2 %
2	126	34,2 %	130	35,8 %	256	35,0 %
3	104	28,2 %	95	26,2 %	199	27,2 %
4	16	4,3 %	10	2,8 %	26	3,6 %
průměrná délka kóla	2,0		1,9		2,0	

6.3.2 Pozice sledu v kólu

V této části analýzy byla sledována pozice rytmických sledů v rámci kóla. Do analýzy byla začleněna pouze kóla dvou- a vícesegmentální, přičemž byly sledovány vždy jen segmenty v pozici na začátku a na konci kóla. Zkoumány byly pouze sledy ascendentní, descendentní a akronymické, jiné typy sledů byly kvůli nízké četnosti výskytu vyřazeny. Jednosegmentální kóla byla z analýzy vyčleněna (procentuální zastoupení rytmických sledů objevujících se v jednosegmentálních kólech je popsáno v podkapitole 6.3.3 Jednosegmentální kóla).

Ve všech kategoriích mužů se sled ascendentní vyskytuje častěji v pozici na začátku kóla než na jeho konci (cca ze dvou třetin na začátku, z jedné třetiny pak na konci). Sled akronymický se naopak objevuje častěji na konci kóla, a to v průměru téměř ze čtyř pětín. Výskyt sledu descendentního je u všech zkoumaných kategorií mužů na začátku a na konci kóla poměrně vyrovnaný, přičemž u kategorie M1 a M3 se tento o málo častěji nachází na konci kóla a v kategorii M2 je naopak mírně frekventovanější na začátku kóla, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 38: Pozice sledu v kólu: muži

typ rytmického sledu	M1		M2		M3	
	pozice v kólu		pozice v kólu		pozice v kólu	
	na začátku	na konci	na začátku	na konci	na začátku	na konci
ascendentní	64,5 %	35,5 %	68,1 %	31,9 %	70,0 %	30,0 %
descendentní	47,9 %	52,1 %	50,6 %	49,4 %	49,4 %	50,6 %
akronymický	26,1 %	73,9 %	20,8 %	79,2 %	16,7 %	83,3 %

V kategoriích žen se sled ascendentní taktéž vyskytuje častěji v pozici na začátku kóla, a to v kategorii Ž1 z téměř 60 %, v kategoriích Ž2 a Ž3 pak průměrně z cca tří čtvrtin. Stejně jako u mužů se i zde sled akronymický vyskytuje častěji v pozici na konci kóla (ve všech třech kategoriích z více než čtyř pětín). Rovněž výskyt sledu descendentního je srovnatelný s jeho výskytem v kategoriích mužů, tzn. zastoupení tohoto sledu v pozici na začátku i na konci kóla je poměrně vyrovnané, přičemž v kategoriích Ž1 a Ž2 je produktivnější na začátku kóla, v kategorii Ž3 je počet jeho výskytů shodný. Tyto údaje jsou patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 39: Pozice sledu v kólu: ženy

typ rytmického sledu	Ž1		Ž2		Ž3	
	pozice v kólu		pozice v kólu		pozice v kólu	
	na začátku	na konci	na začátku	na konci	na začátku	na konci
ascendentní	59,5 %	40,5 %	76,2 %	23,8 %	70,5 %	29,5 %
descendentní	57,9 %	42,1 %	51,8 %	48,2 %	50,0 %	50,0 %
akronymický	17,9 %	82,1 %	15,2 %	84,8 %	17,9 %	82,1 %

Co se týče celého analyzovaného korpusu, sled ascendentní je v něm z více než dvou třetin produktivnější v pozici na začátku kóla, na konci kóla je tento přítomen pouze v necelé

třetině případů. Naopak sled akronymický se z více než čtyř pětín nachází na konci kóla. Výskyt sledu descendentního je v obou pozicích poměrně vyrovnaný, přičemž v kategoriích mužů tento o málo častěji stojí na konci kóla, naopak v kategoriích žen na jeho začátku, jak lze pozorovat v následující tabulce:

Tabulka č. 40: Pozice sledu v kólu: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

typ rytmického sledu	muži celkem		ženy celkem		celý korpus	
	pozice v kólu		pozice v kólu		pozice v kólu	
	na začátku	na konci	na začátku	na konci	na začátku	na konci
ascendentní	67,3 %	32,7 %	68,8 %	31,3 %	67,9 %	32,1 %
descendentní	49,4 %	50,6 %	53,0 %	47,0 %	51,2 %	48,8 %
akronymický	20,8 %	79,2 %	16,9 %	83,1 %	18,7 %	81,3 %

6.3.3 Jednosegmentální kóla

Jednosegmentální kóla pokrývají u mužů v průměru 33,2 % analyzovaného textu. Nejčastěji jsou tvořena rytmickým sledem descendentním, poměrně produktivní je také sled akronymický a ascendentní. Tyto tři sledy dohromady tvoří celkem 97,4 % všech jednosegmentálních kól. V kategoriích M1 a M2 jsou velmi okrajově zastoupeny i jiné typy rytmických sledů, což vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 41: Jednosegmentální kóla: muži

typ rytmického sledu	M1		M2		M3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
ascendentní	10	23,8 %	10	22,2 %	8	22,9 %
descendentní	19	45,2 %	23	51,1 %	15	42,9 %
akronymický	11	26,2 %	11	24,4 %	12	34,3 %
jiný	2	4,8 %	1	2,2 %	-	-

V kategoriích žen tvoří jednosegmentální kóla celkem 35,3 % analyzovaného textu. Stejně jako u mužů je i zde nejproduktivnější sled descendentní. Zatímco v kategorii Ž1 je druhým nejfrekventovanějším sledem sled ascendentní, v kategoriích Ž2 a Ž3 je to sled akronymický. Na třetí pozici se v kategorii Ž1 nachází sled akronymický, v kategoriích Ž2 a Ž3 pak sled ascendentní. Souhrnně tyto tři výše zmíněné sledy pokrývají 99,3 % všech

jednosegmentálních kól. Jiný typ rytmického sledu se nachází jen v kategorii Ž3 a je zastoupen pouze jedním výskytem, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 42: Jednosegmentální kóla: ženy

typ rytmického sledu	Ž1		Ž2		Ž3	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
ascendentní	13	27,7 %	6	14,6 %	10	25,0 %
descendentní	22	46,8 %	21	51,2 %	17	42,5 %
akronymický	12	25,5 %	14	34,1 %	12	30,0 %
jiný	-	-	-	-	1	2,5 %

V průměru na celý korpus zabírají jednosegmentální kóla celkem 34,2 %. Z necelé poloviny jsou tato tvořena sledem descendentním, bezmála jednu třetinu zabírá sled akronymický a necelou jednu čtvrtinu sled ascendentní. Nejméně jsou zastoupeny jiné rytmické sledy, celkem tvoří pouze 1,7 % všech jednosegmentálních kól z celého korpusu. Výše uvedená fakta jsou patrna z následující tabulky:

Tabulka č. 43: Jednosegmentální kóla: muži celkem, ženy celkem, celý korpus

typ rytmického sledu	muži celkem		ženy celkem		celý korpus	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
ascendentní	28	25,0 %	29	22,7 %	57	23,8 %
descendentní	47	42,0 %	60	46,9 %	107	44,6 %
akronymický	34	30,4 %	38	29,7 %	72	30,0 %
jiný	3	2,7 %	1	0,8 %	4	1,7 %

7. ANALÝZA TRANSKRIPCE DLE NAHRÁVKY MLUVČÍ FONOLOGICKÉHO STANDARDU

Následuje prozodická transkripce nahrávky provedené mluvčí fonologického standardu paní Tang Yunling Ruskovou, jak se nachází v publikaci Oldřicha Švarného *Učební slovník jazyka čínského I.*⁴⁹ Pro účely této práce je použita transkripce druhé nahrávky uvedené ve zmíněné publikaci, neboť její sekvence nejvíce odpovídá průměrné sekvenci nahrávek mluvčích z města Panjin. Následně je provedena prozodická analýza této transkripce.

yǒu-ge-xiao₃hóuzir(1), zai-jǐng-pángbiānr(2) wánr. ta¹-wang-jǐng-li₃tou yi-shēn-bóz, kànjian lǐtou-you³-ge-yuèliang, ~~jiu-dà-rāngrangqilai-le-(la?)~~, jiu-dà-jiàoqilai-la: zāo-la, zāo-la! yuèliang diao⁴-zai-jǐng-li₃tou-la! ~~dà~~ lǎo-hóuz pǎoguo₄lai-yí-kàn, yě jiàoqilai-la: zāo-la-zāo-la! yuèliang diào-zai jǐng-litou-la! lǎo-hóuz pǎoguolai-la, hòubianr(3) gēnzh-yi-qún-hóuz. ta¹men-yí-kàn, yě-dōu-jiàoqilai-le: yuèliang zhēn-d diào-zai-jǐng-li₃tou-la! kuài-ba₃-ta¹ lǎochulai!
jǐng-pángbiān you³-ke-dà-shù. lǎo-hóuz dào-guà-zai dà-shù-shang~~tou~~, ta-lāzh dà-hóuz-d-jiǎo. dà-hóuz yě-dào gua⁴zh, ta-lāzh lìng-yi-ge⁴ hóuz-d-jiǎo. zhè-yangr(4), yí-ge lián-yi-ge⁴-d jiēqilai-la, yìzhi₂ jiē-dao-jǐng-litou, xiǎo-hóuz guà-zai zuì-xiàbianr(5).
xiǎo-hóuz shēn-shou₃ qu-lǎo-yuèliang, lǎole-hao₃-xiē-shihour(6) lǎobuzhao². tāmen jué~~z~~zhè-hěn-lèi(7), dou-shuō: guàbuzhù-la! guàbuzhù-la! lǎo-hóuz yi-tái-tóu, kànjian yuèliang hái-zai-tiānshang, jiu-shuō: bú-yong-lǎo-la! yuèliang zài-tiānshang-ne.

Poznámky:

(1, 2, 3, 4, 5, 6) přidána erizace

(7) dentoalveolára *d* je vyslovena jako apikální alveolára *zh*

7.1 Počet kól, segmentů, slabik

Analyzovaný text je tvořen z celkem 38 kól, 71 segmentů a 238 slabik, jak je patrné z následující tabulky:

⁴⁹ Švarný 1998.

Tabulka č. 44: Počet kól, segmentů, slabik: Tang Yunling Rusková

mluvčí	kóla	segmenty	slabiky
Tang Yunling Rusková	38	71	238

7.2 Analýza segmentů

7.2.1 Velikost segmentů

V analyzovaném textu se nacházejí segmenty o velikosti od jedné do šesti slabik. Průměrná délka segmentu je 3,4 slabiky. Největší počet segmentů je tvořen dvěma slabikami (31,0 %), vyskytuje se však také poměrně vysoký počet segmentů troj- a čtyřslabičných (25,4 % v obou případech). Pěti- a šestislabičných segmentů se v textu vyskytuje méně, nejméně je pak segmentů jednoslabičných. Sedmislabičný segment se v textu neobjevuje. Výše uvedené údaje vyplývají z následující tabulky:

Tabulka č. 45: Velikost segmentů: Tang Yunling Rusková

počet slabik	absolutní četnost	relativní četnost
jednoslabičný segment	1	1,4 %
dvojslabičný segment	22	31,0 %
trojslabičný segment	18	25,4 %
čtyřslabičný segment	18	25,4 %
pěťslabičný segment	5	7,0 %
šestislabičný segment	7	9,9 %
sedmislabičný segment	–	–
průměrná délka segmentu:	3,4	

7.2.2 Rytmický průběh segmentů

V analyzovaném textu se vyskytuje několik různých typů rytmičných sledů. Následuje jejich výčet rozdělený dle velikosti segmentů a doplněný o příklady sledů, které se nacházejí přímo v analyzovaném textu. Absolutní a relativní četnost různých typů rytmičných sledů v rámci segmentu příslušné velikosti jsou u nejproduktivnějších skupin (dvoj-, troj- a čtyřslabičných segmentů) patrné z uvedených tabulek. U ostatních velikostních skupin segmentů je počet výskytů jednotlivých rytmičných sledů označen číslem v závorce za názvem sledu. Na konci výčtu je uvedena tabulka s celkovým zastoupením rytmičných sledů, které se v analyzovaném textu vyskytly.

Dvojslabičné segmenty

1. jednoiktový ascendentní: yě-**dào**; dou-shuō; jiu-shuō

2. jednoiktový descendentní: kànjian; **zāo**-la; **yuè**liang; diào-zai; gua⁴zh;
yìzhi₂; shēn-shou₃; tāmen

Jak vyplývá z následující tabulky, převážná většina dvojslabičných segmentů je tvořena sledem jednoiktovým descendentním a pouze necelých 15 % tvoří sledy jednoiktové ascendentní:

Tabulka č. 46: Dvojslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	3	13,6 %
jednoiktový descendentní	19	86,4 %

Trojslabičné segmenty

1. jednoiktový ascendentní:

– jako celek: yi-tái-tóu

– s příklonkou: lǎo-hóuz; dàoguà-zai; dà-**shù**-shang; ta-lāzh;
dà-hóuz; xiǎo-hóuz; zuì-**xià**bian^r

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: **lǎo**chulai

3. jednoiktový descendentní + lichá iktová slabika: kuài-ba₃-ta¹; **lìng**-yi-ge⁴;
lǎobuzhao²

4. dvouiktový akronymický: jǐng-páng**biān**

Téměř tři čtvrtiny trojslabičných segmentů jsou tvořeny sledem jednoiktovým ascendentním, necelá čtvrtina pak sledem jednoiktovým descendentním a sled dvouiktový akronymický je zastoupen pouze marginálně, jak je patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 47: Trojslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	13	72,2 %
jednoiktový descendentní	4	22,2 %
dvouiktový akronymický	1	5,6 %

Čtyřslabičné segmenty

1. jednoiktový ascendentní:

– s příklonkou: yi-shēn-**bó**z; qu-lǎo-**yuè**liang

2. jednoiktový descendentní:

– jako celek: **jiào**qilai-la; **jǐng**-litou-la; **pǎo**guolai-la;
jiēqilai-la; **zài**-tiānshang-ne

3. dvouiktový akronymický:

– jako celek: ta¹men-yí-**kàn**; you³-ke-dà-**shù**; hóuz-d-jiǎo;
jué**zhē**-hěn-**lèi**

– s předklonkou: zai-jǐng-páng**biānr**

– s příklonkou: guàbuz**hù**-la; bú-yong-lāo-la

4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: **zāo**-la-**zāo**-la; lián-yi-ge⁴-d;

hái-zai-tiānshang

Z níže uvedené tabulky je zřejmé, že téměř polovina čtyřslabičných segmentů sestává ze sledů dvouiktových akronymických a více než čtvrtinu zabírají sledy jednoiktové descendentní. Poslední čtvrtina čtyřslabičných segmentů je tvořená dvouiktovými spojeními dvou descendentních sledů a sledy jednoiktovými ascendentními, přičemž prvně zmiňovaných je o 5,6 % více:

Tabulka č. 48: Čtyřslabičné segmenty: Tang Yunling Rusková

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový ascendentní	2	11,1 %
jednoiktový descendentní	5	27,8 %
dvouiktový akronymický	8	44,4 %
dvouiktový descendentní + descendentní	3	16,7 %

Pětislabičné segmenty

1. dvouiktový akronymický: (4)

– jako celek: pǎo₄guo₄lai-yí-kàn; dà-hóuz-d-jiǎo

– s příklonkou: yǒu-ge-xiao₃hóuz**ir**; jiē-dao-**jǐng**-litou

2. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (1) ta¹-wang-jǐng-li₃tou

Šestislabičné segmenty

1. jednoiktový ascendentní s příklonkami: (1) jiu-dà-**jiào**qilai-la

2. jednoiktové spojení ascendentního a descendentního sledu: (1) yě-**dōu**-jiàoqilai-le

3. dvouiktový akronymický s příklonkou/s příklonkami: (2) gēnzh-yi-qún-hóuz;

lāole-hao₃-**xiē**-shihour

4. dvouiktové spojení dvou descendentních sledů: (2) diao⁴-zai-**jǐng**-li₃tou-la;
diào-zai-jǐng-li₃tou-la

5. tříiktové spojení descendentního sledu a akronymického sledu s příklonkou: (1) lītou-
you³- ge-yuèliang

Po sečtení rytmických sledů ze všech velikostních kategorií segmentů bylo zjištěno, že nejčastějším sledem v analyzovaném textu je sled jednoiktový descendentní (39,4 %), za ním pak následuje jednoiktový ascendentní (26,8 %) a dále dvouiktový akronymický (21,1 %). Tyto tři nejproduktivnější rytmické sledy tvoří celkem 87,3 % analyzovaného textu. V menší míře se vyskytují i jiné typy rytmických sledů, většinou se jedná o kombinace základních typů sledů, jak vyplývá z následující tabulky:

Tabulka č. 49: Celkové zastoupení rytmických sledů: Tang Yunling Rusková

rytmický sled	absolutní četnost	relativní četnost
jednoiktový jednoslabičný segment	1	1,4 %
jednoiktový ascendentní	19	26,8 %
jednoiktový descendentní	28	39,4 %
jednoiktový ascendentní + descendentní	1	1,4 %
dvouiktový akronymický	15	21,1 %
dvouiktový descendentní + descendentní	6	8,5 %
tříiktový descendentní + akronymický	1	1,4 %

7.3 Analýza kól

7.3.1 Velikost kól

V analyzovaném textu se nacházejí kóla tvořená jedním až třemi segmenty. Nejčetnější jsou dvousegmentální kóla (39,5 %), přičemž vysokou produktivitou se vyznačují také kóla jednosegmentální (36,8 %) a trojsegmentální (23,7 %). Průměrná délka kóla je 1,9 segmentu, jak ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 50: Velikost kól: Tang Yunling Rusková

počet segmentů	absolutní četnost	relativní četnost
1	14	36,8 %
2	15	39,5 %
3	9	23,7 %
průměrná délka kóla	1,9	

7.3.2 Pozice sledu v kólu

V analýze bylo sledováno také poměrné zastoupení různých rytmických sledů v pozici na začátku a na konci kóla. Do analýzy byla začleněna pouze kóla dvou- a vícesegmentální, přičemž byly sledovány vždy jen počáteční a konečné segmenty kóla. Z analýzy byla vyčleněna kóla jednosegmentální (procentuální zastoupení rytmů objevujících se v jednosegmentálních kólech lze pozorovat v tabulce č. 52 nacházející se v podkapitole 7.3.3 Jednosegmentální kóla).

Z níže uvedené tabulky je patrné, že ascendentní i descendentní sledy se ve zkoumaném textu vyskytují častěji na začátku kóla než na jeho konci, přičemž poměr výskytu u descendentních sledů je vyrovnanější. Naopak rytmus akronymický je častější v pozici na konci kóla, a to přibližně ze dvou třetin:

Tabulka č. 51: Pozice sledu v kólu: Tang Yunling Rusková

typ rytmického sledu	pozice v kólu	
	na začátku	na konci
ascendentní	64,3 %	35,7 %
descendentní	54,5 %	45,5 %
akronymický	30,0 %	70,0 %

7.3.3 Jednosegmentální kóla

Jednosegmentální kóla tvoří celkem 36,8 % zkoumaného textu. Z následující tabulky vyplývá, že nejvíce jednosegmentálních kól je tvořeno rytmem akronymickým, méně pak rytmem descendentním, dále ascendentním a nejméně jiným typem rytmu:

Tabulka č. 52: Jednosegmentální kóla: Tang Yunling Rusková

typ rytmického sledu	absolutní četnost	relativní četnost
ascendentní	3	21,4 %
descendentní	4	28,6 %
akronymický	5	35,7 %
jiný	2	14,3 %

8. KOMPARACE VÝSLEDKŮ DVOU PROVEDENÝCH ROZBORŮ

V této kapitole je provedena komparace výsledků dvou výše uvedených rozborů. Kapitola je, stejně jako oba rozborů, členěna na tři části s podkapitolami.

8.1 Komparace počtu kól, segmentů a slabik

Nahrávaný text sestává z celkem 247 slabik a 41 kól obsažených ve 22 větách. V konkrétních realizacích textu zůstává u všech šesti kategorií mluvčích z Panjínu i u mluvčí standardu počet vět shodný, avšak v počtu slabik i kól jsou zaznamenány drobné rozdíly.

Co se týče kól, jejich počet je ve všech šesti kategoriích panjinských mluvčích přibližně srovnatelný – v průměru 40,6. Počet kól u mužů je v průměru o 0,6 kóla vyšší než u žen. V průměru nejvíce kól se vyskytuje v kategorii M2 (41,7), nejméně naopak v kategoriích M3 a Ž3 (40,0). Ovšem i tyto dvě posledně zmíněné kategorie obsahují v průměru o 2 kóla více než transkripcí nahrávky mluvčí standardu, ve které se nachází celkem 38 kól.

Podobná situace nastává u počtu slabik, kterých se v šesti kategoriích panjinských mluvčích vyskytuje v průměru 245,2, což je v průměru o 7,2 slabiky více než u mluvčí standardu (238 slabik). U panjinských mluvčích lze pozorovat vyšší počet slabik v kategoriích žen než mužů, a to v průměru o 1,5 slabiky. Nejvíce slabik se nachází v kategorii Ž2 (247,3), nejméně naopak v kategorii M3 (241,3). Vzhledem k množství slabik v původním textu (247) lze tedy konstatovat, že k vynechání několika slabik dochází u většiny mluvčích. Nízký počet slabik u mluvčí standardu je z velké části způsoben vynecháním jednoho celého kóla; pokud by k tomuto vynechání nedošlo, byl by tento počet přibližně srovnatelný s počtem slabik u panjinských mluvčích.

Markantnější rozdíly jsou patrné u počtu segmentů, jelikož jsou tyto celky více závislé na tempu řeči. V kategoriích mužů je počet segmentů v průměru o 4,1 segmentu vyšší než v kategoriích žen, přičemž v průměru nejvíce segmentů se vyskytuje v kategorii M2 (84,3), nejméně naopak v kategorii Ž1 (78,0). Ve všech šesti kategoriích panjinských mluvčích se však vyskytuje vyšší počet segmentů než u mluvčí standardu, a to v průměru o 10,3 segmentů (81,3 u panjinských, 71,0 u mluvčí standardu).

8.2 Komparace rozborů segmentů

8.2.1 Velikost segmentů

V analyzovaných textech se nacházejí segmenty o velikosti od jedné do sedmi slabik. Průměrná délka segmentu u panjinských mluvčích je 3,0 slabiky. U mužů jsou přitom segmenty v průměru o 0,2 slabiky kratší než u žen, tj. průměrná délka segmentu u mužů je 2,9, u žen pak 3,1 slabiky. Nejmenší průměrná velikost segmentu se nachází u kategorií M2 a M3 (2,9 slabiky),

největší naopak u kategorie Ž1 (3,2 slabiky). Průměrná velikost segmentu u mluvčí standardu je o 0,4 slabiky větší než u průměru panjinských mluvčích, tj. 3,4 slabiky.

Nejproduktivnějším segmentem jak u všech kategorií panjinských mluvčích, tak u mluvčí standardu je segment dvojslabičný. Nejméně je tento segment zastoupen u mluvčí standardu (31,0 %), u panjinských je produktivnější v průměru o 7,7 %, tvoří zde celkem 38,7 %. V kategoriích mužů se přitom nachází častěji než v kategoriích žen (40,5 % u mužů, 36,7 % u žen). V pořadí druhým a třetím nejproduktivnějším segmentem jsou segmenty trojslabičný a čtyřslabičný, jejich procentuální zastoupení je přibližně srovnatelné. U mluvčí standardu oba dosahují 25,4 %, u panjinských se trojslabičný segment vyskytuje o 0,8 % častěji a čtyřslabičný segment o 2,8 % častěji než u mluvčí standardu. U panjinských je tak čtyřslabičný segment o 2,0 % frekventovanější než segment trojslabičný. Co se týče zastoupení těchto dvou segmentů v jednotlivých kategoriích panjinských mluvčích, čtyřslabičný segment je produktivnější u kategorií M1, Ž1, Ž2 a Ž3, trojslabičný segment naopak u kategorií M2 a M3.

Tyto tři nejproduktivnější segmenty tvoří u panjinských mluvčích v průměru 93,1 % celého textu, přičemž u mužů je to v průměru o 2,9 % více než u žen (94,4 % muži, 91,5 % ženy). Oproti tomu u mluvčí standardu dosahuje jejich součet o 11,3 % méně než u panjinských, tedy 81,3 %.

Ostatní typy segmentů jsou v analyzovaných textech zastoupeny pouze okrajově. Pěti- a šestislabičný segment se u mluvčí standardu vyskytují častěji než u panjinských mluvčích, a to u pětislabičného o 1,7 %, u šestislabičného o 9,3 %. U panjinských jsou přitom oba tyto segmenty častější u žen než u mužů, v kategorii M3 se nevyskytuje žádný šestislabičný segment. Také segment jednoslabičný je v průměru produktivnější u mluvčí standardu než u panjinských, a to o 0,6 %. Tento segment je frekventovanější u panjinských mužů než u žen, v kategorii Ž1 se nevyskytuje vůbec. Sedmislabičný segment je velmi marginálně zastoupen u nejmladších kategorií panjinských mluvčích (M1a Ž1), v ostatních kategoriích a u mluvčí standardu se tento typ segmentu nevyskytuje.

8.2.2 Rytmický průběh segmentů

Co se týče dvojslabičných segmentů, ve všech kategoriích panjinských mluvčích i u mluvčí standardu převažuje sled jednoiktový descendentní nad sledem jednoiktovým ascendentním. U panjinských mluvčích je poměr zastoupení těchto dvou sledů v průměru 74,1 % a 25,9 %, u žen je přitom sled jednoiktový descendentní o 8,9 % produktivnější než u mužů. U žen tedy zaujímá v průměru 78,8 %, u mužů pak 69,9 %. Ze všech kategorií panjinských mluvčích je sled jednoiktový descendentní nejméně produktivní v kategorii M1 (62,0 %), naopak nejproduktivnější je v kategorii Ž1 (81,7 %). Tato posledně zmíněná kategorie se také nejvíce blíží poměru zastoupení těchto sledů u mluvčí standardu, kde je sled jednoiktový

descendentní ještě o 4,7 % produktivnější, poměr zastoupení descendentního a ascendentního sledu je zde tedy 86,4 % a 13,6 %.

Ve většině skupin panjinských mluvčích (kromě M1 a Ž3) je u trojslabičných segmentů pořadí rytmických sledů shodné a procento jejich zastoupení srovnatelné. Nejproduktivnějším sledem je sled jednoiktový descendentní, který v průměru tvoří 47,5 %, dále následuje sled jednoiktový ascendentní (45,8 %) a nakonec sled dvouiktový akronymický (6,8 %). Pokud ale srovnáváme průměr kategorií mužů a žen zvláště, pořadí prvních dvou nejproduktivnějších sledů je u mužů stále stejné (descendentní 48,1 %, ascendentní 44,5 %), u žen však obrácené (ascendentní 47,1 %, descendentní 46,8 %). Také u kategorií M1 a Ž1 je sice pořadí dvou nejfrekventovanějších sledů opačné, nicméně procentuální zastoupení obou těchto sledů se stejně jako u ostatních kategorií panjinských mluvčích pohybuje kolem 50 % a nejméně zastoupeným sledem je taktéž sled dvouiktový akronymický. Oproti tomu u mluvčí standardu se procentuální zastoupení jednotlivých sledů značně liší. Nejfrekventovanějším sledem je sled jednoiktový ascendentní, který je o 26,4 % produktivnější než u panjinských mluvčích. Tento sled tedy dosahuje v průměru 45,8 % u panjinských a 72,2 % u mluvčí standardu. Na druhé pozici se u mluvčí standardu nachází sled jednoiktový descendentní zaujímající celkem 22,2 %, což je o 25,3 % méně než průměr panjinských mluvčích, kde tvoří celkem 47,5 %. Nejméně produktivní sled je pak, stejně jako u panjinských, sled dvouiktový akronymický (5,6 %).

U čtyřslabičných segmentů je ve všech kategoriích panjinských mluvčích i u mluvčí standardu pořadí a procento zastoupení dvou nejfrekventovanějších sledů srovnatelné. Na prvním místě se nachází sled dvouiktový akronymický, který tvoří v průměru 45,3 % u panjinských a 44,4 % u mluvčí standardu, na druhé pozici pak stojí sled jednoiktový descendentní zaujímající v průměru 32,9 % u panjinských a 27,8 % u mluvčí standardu. V kategoriích M2, M3 a Ž3 je stejně jako u mluvčí standardu třetím nejproduktivnějším sledem dvouiktové spojení dvou descendentních sledů a čtvrtým pak sled jednoiktový ascendentní. V kategoriích M1 a Ž1 je pořadí těchto posledně zmíněných sledů opačné a v kategorii Ž2 se vyskytuje shodný počet obou těchto sledů.

Co se týče celkového zastoupení rytmických sledů, u panjinských mluvčích i u mluvčí standardu jsou tři nejproduktivnější rytmické sledy shodné a jsou zastoupeny ve stejném pořadí. Nejproduktivnější sled – jednoiktový descendentní – zaujímá u panjinských v průměru 51,8 %, u mluvčí standardu pak o 12,4 % méně, tj. 39,4 %. V pořadí druhým nejfrekventovanějším sledem je sled jednoiktový ascendentní, který u panjinských tvoří v průměru 25,6 %, přičemž u mužů je o 3,6 % produktivnější než u žen, a u mluvčí standardu zaujímá 26,8 %. Třetím nejčastějším sledem je sled dvouiktový akronymický, u panjinských mluvčích tvoří v průměru 16,5 %, přičemž u žen je o 2,6 % produktivnější než u mužů, u mluvčí standardu pak tento zaujímá celkem 21,1 %, což je o 4,6 % více než jeho průměr u panjinských.

Tyto tři nejproduktivnější sledy tvoří u panjinských mluvčích v průměru 93,8 % celého analyzovaného textu, u mluvčí standardu je to o 6,5 % méně, tedy 87,3 %.

Zbylých 6,2 % textu u panjinských a 12,7 % u mluvčí standardu je tvořeno jinými typy rytmických sledů (většinou se jedná o kombinace základních typů sledů). Procento jejich zastoupení se jak v šesti kategoriích panjinských mluvčích navzájem, tak i u mluvčí standardu liší, je však poměrně marginální (nejčastěji z jiných typů rytmických sledů se vždy objevuje dvouiktové spojení dvou descendentních sledů). U mluvčí standardu se z jiných typů rytmických sledů vyskytují: jednoiktový jednoslabičný segment, jednoiktové spojení ascendentního a descendentního sledu, dvouiktové spojení dvou descendentních sledů a tříiktové spojení sledu descendentního a akronymického. U panjinských mluvčích se kromě těchto uvedených sledů vyskytují ještě: jednoiktové spojení descendentního a ascendentního sledu, dvouiktové spojení dvou ascendentních sledů, dvouiktové spojení ascendentního a descendentního sledu a dvouiktové spojení descendentního a ascendentního sledu.

8.3 Komparace rozborů kól

8.3.1 Velikost kól

Zatímco v analyzovaném korpusu panjinských mluvčích se vyskytují kóla tvořená jedním až čtyřmi segmenty, u mluvčí standardu se vyskytují pouze kóla jedno- až trojsegmentální.

Průměrná délka kóla u panjinských mluvčích je 2,0 segmentu, přičemž v kategoriích mužů jsou kóla v průměru o 0,1 segmentu delší než v kategoriích žen. Zároveň platí, že v obou nejstarších věkových kategoriích (M3 a Ž3) jsou kóla v průměru delší než v ostatních kategoriích (u M1 a M2 2,0 segmentu, u M3 2,1 segmentu; u Ž1 a Ž2 1,9 segmentu, u Ž3 2,0 segmentu). Průměrná délka kóla u mluvčí standardu je totožná s průměrnou délkou kóla v kategoriích panjinských žen, tj. 1,9 segmentu; je tedy o 0,1 segmentu kratší než je průměr všech panjinských mluvčích.

V průměru kategorií panjinských mužů i žen jsou stejně jako u mluvčí standardu nejproduktivnější kóla dvojsegmentální (34,2 % muži, 35,8 % ženy, 39,5 % mluvčí standardu), přičemž ale platí, že velmi produktivní jsou také kóla jednosegmentální. V jednotlivých kategoriích panjinských mluvčích se tak v pořadí těchto dvou velikostí kól vyskytují rozdíly. V kategoriích M2 a Ž1 jsou frekventovanější kóla jednosegmentální, v kategoriích M3, Ž2 a Ž3 kóla dvojsegmentální, v kategorii M1 je procento zastoupení těchto dvou velikostí segmentů totožné. Na třetím místě v pořadí zastoupení se nacházejí kóla trojsegmentální, a to u všech šesti kategorií panjinských mluvčích i u mluvčí standardu. U panjinských mluvčích jsou přitom v průměru o 3,5 % frekventovanější než u mluvčí standardu (27,2 % u panjinských, 23,7 % u mluvčí standardu). Čtyřsegmentální kóla se u mluvčí standardu nevyskytují; u panjinských

mluvčích zaujímají v průměru 3,6 %, více jsou přitom zastoupeny u mužů než u žen, a to o 1,5 %.

8.3.2 Pozice sledu v kólu

Sled ascendentní se ve všech šesti kategoriích panjinských mluvčích i u mluvčí standardu častěji vyskytuje v pozici na začátku kóla než na jeho konci, a to přibližně ve dvou třetinách případů. Naopak sled akronymický se u mluvčí standardu ze 70,0 % nachází na konci kóla, ve všech kategoriích panjinských mluvčích pak výskyt akronymického sledu v pozici na konci kóla toto procento přesahuje. V průměru se u panjinských na konci kóla nachází 81,3 % akronymických sledů, největší procento zastoupení tohoto sledu v dané pozici je pak sledováno v kategorii Ž2: 84,8 %. Co se týče sledu descendentního, jeho výskyt je v pozici na začátku i na konci kóla poměrně vyrovnaný, a to ve všech zkoumaných kategoriích. U mluvčí standardu i v kategoriích M2, Ž1 a Ž2 se častěji nachází na začátku kóla, v průměru o 7,4 %, v kategoriích M1, M3 se pak vyskytuje častěji na konci kóla, v průměru o 2,7 %. U kategorie Ž3 je počet výskytů tohoto sledu v obou pozicích shodný.

8.3.3 Jednosegmentální kóla

Jednosegmentální kóla zaujímají v průměru 34,2 % analyzovaného textu panjinských mluvčích a 36,8 % textu mluvčí standardu. Zatímco u panjinských mluvčích je zde nejproduktivnější sled descendentní, který zaujímá v průměru téměř polovinu jednosegmentálních kól, u mluvčí standardu se nejčastěji vyskytuje sled akronymický (35,7 %). Druhým v pořadí je u panjinských sled akronymický (v průměru 30,0 %), u mluvčí standardu pak sled descendentní (28,6 %). Třetím nejproduktivnějším sledem je u všech zkoumaných kategorií i u mluvčí standardu sled ascendentní (panjinští v průměru 23,8 %, mluvčí standardu 21,4 %). Co se týče jiných typů rytmických sledů, tyto se u mluvčí standardu vyskytují o 12,6 % častěji než u panjinských mluvčích, u kterých jejich výskyt dosahuje pouze 1,7 %. V kategoriích M3, Ž1 a Ž2 se přitom jiné typy rytmických sledů nevyskytují vůbec.

9. ZÁVĚR

V úvodu této diplomové práce jsem za cíl práce stanovila vyvození závěrů z komparace výsledků dvou prozodických analýz a popis odlišností mezi panjinským a pekingským dialektem v suprasegmentální rovině. Vznela jsem také hypotézu, že i přes to, že město Panjin, z něhož pocházejí mluvčí analyzovaných nahrávek, spadá stejně jako Peking do oblasti severních dialektů,⁵⁰ je pravděpodobné, že se v suprasegmentální rovině mezi oběma dialekty objeví rozdíly. Tuto hypotézu jsem potvrdila komparací rozborů.

Srovnáním rozborů bylo v souvislosti s lineárním členěním textu zjištěno, že panjinští mluvčí, a to zejména muži, člení věty do menších celků než mluvčí standardu. To potvrzuje fakt, že se ve všech šesti kategoriích panjinských mluvčích vyskytuje vyšší počet segmentů než u mluvčí standardu, a to v průměru o 10,3 segmentu. V kategoriích panjinských mužů se přitom nachází v průměru o 4,1 segmentu více než v kategoriích panjinských žen. Toto zjištění koresponduje s výsledky komparace rozborů velikosti segmentů, kde lze pozorovat největší průměrnou délku segmentu u mluvčí standardu – 3,4 slabiky, menší pak u panjinských žen – v průměru 3,1 slabiky a nejmenší u panjinských mužů – 2,9 slabiky. Ve všech kategoriích panjinských mluvčích i u mluvčí standardu jsou nejproduktivnější segmenty dvoj-, troj- a čtyřslabičné, které zabírají celkem 93,1 % textu panjinských mluvčích a 81,8 % textu mluvčí standardu. V souladu s tímto je i fakt, že u mluvčí standardu se vyskytuje více segmentů pěti a šestislabičných (celkem 16,9 %) než u panjinských mluvčích, kde tyto segmenty zabírají pouze 5,9 %.

Výše uvedené skutečnosti potvrzují také rozborů velikosti kól, v nichž jsem zjistila, že mluvčí standardu tvoří kóla v průměru menším množstvím segmentů. Tyto jsou tedy zároveň delší než u panjinských mluvčích, průměrná délka kóla u mluvčí standardu je 1,9 segmentu, u panjinských mluvčích 2,0 segmentu. Panjinští mluvčí dále 3,6 % kól tvoří čtyřmi segmenty, zatímco mluvčí standardu čtyřsegmentální kóla nerealizuje vůbec.

Co se týče rytmických sledů, ve skupině dvouslabičných segmentů je u všech analyzovaných kategorií sled jednoiktový descendentní četnější než sled jednoiktový ascendentní, u panjinských mluvčích zaujímá v průměru 74,1 %, u mluvčí standardu 86,4 %.

Ve skupině segmentů trojslabičných je u většiny panjinských mluvčích nejproduktivnější sled jednoiktový descendentní, který zabírá téměř polovinu trojslabičných segmentů. U mluvčí standardu je však nejfrekventovanější sled jednoiktový ascendentní, který tvoří více než dvě třetiny trojslabičných segmentů. Na druhé pozici se u většiny panjinských

⁵⁰ Vochala; Hrdličková 1989: 75.

mluvčích nachází sled jednoiktový ascendentní (45,8 %), u mluvčí standardu je to naopak sled jednoiktový descendentní (22,2 %). Třetím nejproduktivnějším sledem jak u panjinských, tak u mluvčí standardu je sled dvouiktový akronymický (panjinští 6,8 %, mluvčí standardu 5,6 %).

U segmentů čtyřslabičných je jak u panjinských mluvčích, tak u mluvčí standardu pořadí a procento zastoupení dvou nejfrekventovanějších sledů srovnatelné. Na prvním místě se nachází sled dvouiktový akronymický, který tvoří přibližně jednu polovinu všech čtyřslabičných segmentů, na druhé pozici pak stojí sled jednoiktový descendentní zabírající cca jednu třetinu. Třetím a čtvrtým nejproduktivnějším sledem je dvouiktové spojení dvou descendentních sledů a sled jednoiktový ascendentní, procento jejich výskytu se však u jednotlivých kategorií liší.

Celkově jsou ve všech šesti kategoriích panjinských mluvčích i u mluvčí standardu třemi nejproduktivnějšími sledy sled jednoiktový descendentní, který u panjinských tvoří v průměru 51,8 %, u mluvčí standardu 39,4 %, sled jednoiktový ascendentní tvořící u panjinských v průměru 25,6 %, u mluvčí standardu 26,8 % a sled dvouiktový akronymický, u panjinských v průměru 16,5 %, u mluvčí standardu 21,1 %.

Tyto tři nejproduktivnější rytmické sledy zaujímají u panjinských mluvčích v průměru 93,9 % celého analyzovaného textu, u mluvčí standardu je to 87,3 %. Je tedy zřejmé, že jiné typy rytmických sledů jsou u mluvčí standardu zastoupeny pouze nepatrně, tj. cca o dvacetipětinu více než u panjinských mluvčích.

V otázce pozice rytmických sledů v rámci kóla byly vyvozeny následující závěry: sled ascendentní se ve všech analyzovaných kategoriích vyskytuje častěji v pozici na začátku kóla, a to přibližně ve dvou třetinách případů. Sled akronymický naopak výrazně převažuje v pozici na konci kóla, u všech kategorií z cca 70–80 %. Sled descendentní se vyskytuje v obou pozicích přibližně ve stejném počtu, u mluvčí standardu a u průměru panjinských žen mírně převažuje jeho výskyt na začátku kóla, u panjinských mužů tento sled naopak častěji stojí na konci kóla.

Jednosegmentální kóla zaujímají v průměru 34,2 % analyzovaného textu panjinských mluvčích a 36,8 % textu mluvčí standardu. U panjinských mluvčích je zde nejproduktivnější sled descendentní, který tvoří téměř polovinu všech jednosegmentálních kól, u mluvčí standardu se nejčastěji vyskytuje sled akronymický (35,7 %). Druhým v pořadí je u panjinských sled akronymický zabírající téměř jednu třetinu, u mluvčí standardu je to sled descendentní, který taktéž tvoří téměř jednu třetinu. Třetím nejproduktivnějším sledem je u všech zkoumaných kategorií i u mluvčí standardu sled ascendentní. U mluvčí standardu jsou dále o 12,6 % více než u panjinských mluvčích zastoupeny jiné typy rytmických sledů.

Závěrem lze tedy konstatovat, že výše uvedenými zjištěními byla potvrzena hypotéza z úvodu práce, že v dialektické podobě čínštiny ve srovnání se standardem se v suprasegmentální rovině vyskytují odlišnosti především v lineárním členění a v procentuálním

zastoupení různých rytmických sledů. Tyto odlišnosti však na druhou stranu ve většině případů nejsou příliš markantní, což koresponduje s faktem, že mluvčí analyzovaných nahrávek pocházejí z dialektické oblasti, do které je řazena výslovnostní norma čínského jazyka – pekingština.⁵¹

⁵¹ Vochala; Hrdličková 1989: 75.

10. RESUMÉ V ANGLICKÉM JAZYCE

The aim of this thesis is to compare the results of analysis of prosodic transcription of the text based on the records of native speakers from Panjin (the city situated in the northeastern Chinese province Liaoning) with the results of analysis of transcription of the same text based on the record of phonological standard speaker. In analytical part of the thesis, the quantity and size of syllables, segments and cola are observed, also the presence of different rhythmical sequences as well as their position in the colon is analyzed.

The conclusions resulted from the comparison of two performed analysis confirm the initial hypothesis presuming the presence of certain differences in the suprasegmental level of language occurred between the dialectic form of Chinese language (used in the city of Panjin) and phonological standard of the Chinese language (Pekinese).

Keywords: Chinese language, prosody, prosodic transcription, rhythmical sequence, Panjin

11. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Mirošovice: DesertRose, 2009. 208 s. ISBN 978-80-903296-1-4.

ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech I*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 237 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech II*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 235 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech III*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 251 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech IV*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. 313 s.

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. 289 s.

ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*. 2., přepracované vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001. 190 s.

ŠVARNÝ, Oldřich; UHER, David. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s.

TĚŠITELOVÁ, Marie. *Kvantitativní lingvistika*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1987. 187 s.

TĚŠITELOVÁ, Marie a kol. *O češtině v číslech*. 1. vydání. Praha: Academia, 1987. 205 s.

TRÍSKOVÁ, Hana. *Prozodická transkripce čínštiny O. Švarného: čtyři historické verze*. Nový Orient, 2011, č. 4, s. 45–50.

UHER, David. Prof. PhDr. Oldřich Švarný, CSc. - pedagog. *Fénix*. 2005, č. 2, s. 20-24. ISSN 1214-7311.

VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Voznice: Leda, 2007. 658 s.

VOCHALA, Jaromír; HRDLÍČKOVÁ, Věna. *Úvod do studia sinologie: část filologická*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 265 s.

Internetové zdroje:

http://www.china.org.cn/wap/2014-09/12/content_33493036_3.htm

<http://www.panjin.gov.cn/pjnew/pjcx/tppj/content/40288bd74ece9c05014f1fca5411114e.html>

<http://fangyan.yjba.net/html/liaoning/45.html>

<http://fangyan.yjba.net/html/liaoning/394.html>